

آرایه‌های ادبی

۱- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «پارادوکس، حسن تعلیل، تشبیه، تضاد» کدام است؟

الف) شمس دلیم ذره‌وار در هموسست ب) جان آن را کوه زخم عشق رسید ج) دهان غنچه به لب مه‌سرد دارد از شبنم د) دل به رغبت می‌سپارد جان به چشم مست یار	الف) شمس، این ذره در همسوی تسو باد خستگی بیش شمس ز مسرهم عشق ز بس خجل شده در روزگار خنده‌ی تو ^{من بعهین} گرچه هشیاران نداند اختیار خود به کس
۱) الف-ج-د-ب ۲) الف-د-ب-ج ۳) الف-ب-ج-د ۴) الف-د-ب-ج	۱) الف-ج-د-ب ۲) الف-د-ب-ج ۳) الف-ب-ج-د ۴) الف-د-ب-ج

۲- آرایه‌های مقابل کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

۱) هرچه جز بار غمت بر دل مسکین من است ۲) وگر بینی که با هم یک زبانند ۳) کمند صید بهرامی بیفکن جامم بردار ۴) کمان بر گرفتند و تیر خدنگ	برود از دل من وز دل من آن نرود (تشبیه، تناقض) کمان را زه کن و ^{ایتر} باره ^{ایتر} سنگ (کنایه، جناس تام) که من پیمودم این صحرا نه بهرام است و نه گورش (جناس، ایهام) بس بردند از روی خورشید رنگ ^{استعاره} (استعاره، اغراق)

۳- در بیت «دلدار گفت لوح دل از نقش من بشوی / گفتم که تلخ از آن لب شکرشنان مگوی» کدام آرایه‌ها وجود دارد؟

۱) استعاره - مجاز - متناقض‌نما - جناس ۲) تشبیه - حس آمیزی - تشخیص - جناس ۳) کنایه - استعاره - حس آمیزی - تشبیه ۴) استعاره - تضاد - کنایه - ایهام	۱) استعاره - مجاز - متناقض‌نما - جناس ۲) تشبیه - حس آمیزی - تشخیص - جناس ۳) کنایه - استعاره - حس آمیزی - تشبیه ۴) استعاره - تضاد - کنایه - ایهام

۴- آرایه‌های مقابل همگی ابیات به استثنای بیت گزینیهی ..... تماماً درست است.

۱) به دل دشمن اگر خود بود از آهن و زوی ۲) گو همه شهر به جنگم به درآیند و خلاف ۳) دل مکدرش از زنگ جهل خالی نیست ۴) گر تو فرعون منی از مصر تن بیرون کنی	چون به هیبت نگری لزرش سیماب دهی (اغراق - ایهام تناسب) من که در خلوت خاصم خبر از عامم نیست (مجاز - تضاد) ولی تنش ز لباس کمال عسریان است (تشبیه - متناقض‌نما) در درون حالی بینی موسی و هارون خویش (تشبیه - مراعات‌نظیر)

۵- آرایه‌های مقابل همگی ابیات به استثنای گزینیهی ..... درست است.

۱) ای گل رخسار برده ز روی گل، آب ۲) مدام مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت ۳) من آن نسیم سلیمان به هیچ نستادم ۴) بوی خوش تو هر کسه ز باد صبا شنید	صحبت گل را رها کرده به بوی گل (تشبیه - تشخیص) خرابم می‌کند هر دم فریب چشم جادویت (تشخیص - ایهام تناسب) که گناه گناه بر او دست اهرمن باشد (مجاز - تلمیح) از یسار آشپنا سخن آشپنا شنید (حس آمیزی - جناس)

۶- در کدام گزینه آرایه‌های «تشبیه - تضاد - ایهام - استعاره - مراعات‌نظیر» وجود دارد؟

۱) صد شب به تمنای وصال تو چو نرگس ۲) دور از قدرت ای سرو سهی خاطر جمع ۳) ز چین زلف تو رمزی چو نافه سرسته ۴) صبح و شام از حسرت او برده‌ان انگشت سرو	بی‌نرگس بیمار تو بیدار توان بود چون طره‌ی بید است به گلزار پریشان در این دو روز به مشک ختن بخوام گفت روز و شب در خدمت او بر کمر دست چنار

۷- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام - اغراق - استعاره - حسن تعلیل - جناس تام» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

الف) آسمان نیز به صد دیده تو را می‌طلبد ب) گفتم کسه بوی زلفت گمراه عالمم کرد ج) سیل اشک از دیده‌ی من سر به صحرا کرده است د) به تار مو اگرش ره فتاد در شب تار هـ) گر نسیم سنبلیت بر خاک خواجه بگذرد	ورنه اندر کفش این مشعلی تایان چیست؟ گفتا اگر بسدانی هم اوت رهبر آید تا چه‌ها بر مردم صحرا نشین خواهد گذشت چنان دوید کسه گلگونه اشک بر مژگان هم‌چو گل بر تن ز بی‌خویشی بدراند کفن

۱) د-ج-الف-ه-ب ۲) د-ب-ه-الف-ج ۳) ب-د-الف-ه-ج ۴) ب-ج-ه-الف-د	۱) د-ج-الف-ه-ب ۲) د-ب-ه-الف-ج ۳) ب-د-الف-ه-ج ۴) ب-ج-ه-الف-د

استعاره از زلف

۸- اگر بخواهیم بیت‌های زیر را براساس آرایه‌های «تشبیه - تناقض - استعاره - تلمیح - جناس ناقص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

الف) ما چو صبح از راست گفتاری علم در عالمیم
ب) برنمی‌آید ز ابر آن آفتاب بی‌زوال
ج) روزی فرزندی گردد هر چه می‌گارد پسدر
د) در ته یک پیرهن، چون بوی گل با برگ گل
ه) دست افسوس است برگ ما و بار دل ثمر

محرم آینه‌ی خورشید از پاس دمیم ← ضرب ناقص
ورنه ما آماده‌ی فانی شدن چون شبنمیم ← تشبیه
ما چو گندم سینه چاک از انفعال آدمیم ← تلمیح (صفت آدم)
هم زیگ دیگر جدا افتاده و هم با همیم ← ضرب ناقص
ما در این بستان سرا گویا که نخل ماتمیم ← استعاره نزدیک

۱) الف-ج-ه-د-ب ۲) ب-د-ه-ج-الف

۹- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - ایهام - جناس ناقص - تشبیه - تشخیص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

الف) شمع که غذای من زمن خواهد بود
ب) به دو چشم شوخ جادو بر بود خوابم از چشم
ج) گلستانگ عاشقان چمن راز بلبل است
د) کیست حافظ تا نوشد باده بی‌آواز رود؟
ه) به هر جا پانتهی آن جا نهم صد بار چشم خود

در چنبر حلق من رسن خواهد بود ← تشبیه
مرساد چشم زخمی به دو چشم چشم‌بندش ← تشبیه
تا گوش کسار می‌کنسد آواز بلبل است ← تشبیه
عاشق مسکین چرا چندین تجمل بایدش؟ ← تشبیه
چه باشد؟ آه! اگر یک‌بار بر چشم نهی پاره؟ ← تشبیه

۱) ج-د-ه-الف-ب ۲) ه-الف-ب-د-ج

پادشاهی که به شهر آید پنهان نبود: مجاز - اسلوب معادله
تا چو بالای تو دایم کسار او بالا بود: کنایه - حسن تعذیل
از برای سربلندان خاک را سجاده کرد: استعاره - تشبیه
کز نظرش می‌شود مردم هشیار مست: واج آرایه - پارادوکس

۱) دی به گشت آمدی و شور به بازار افتاد
۲) سنبلت زان رو به بالا سر فرود آورده است
۳) دامن افتادگی از کف مده کاین کیمیا
۴) بزم وصال تو را چشم تو خوش ساقی است

۱۱- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «مجاز - کنایه - حس آمیزی - پارادوکس - اسلوب معادله» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

الف) سر آن داری کام‌روز مرا شهاد کنی
ب) مگر به سختی گور از بدن بیرون آید
ج) کافیست بهر سوختنم یک نگاه گرم
د) چه می‌گویم که هست این نکته باریک
ه) به پیغامی مرا دریاب اگر مکتوب نفرستی

دل مسکین مرا از غمت آزاد کنی
وفا و مهر که در مغز استخوانی رفت
آتش به جانم از سخن آتشین سوزن
شب روشن میان روز تاریک
که بلبل در قفس از بوی گل خشنود می‌گردد

۱) الف-ه-د-ب-ج ۲) الف-ب-ج-د-ه

۳) ج-ه-الف-د-ب ۴) ج-ب-الف-د-ه

۱۲- آرایه‌های «تناقض، حس آمیزی، استعاره، اسلوب معادله و تشبیه» به ترتیب در کدام موارد به کار رفته‌اند؟

الف) آبرو می‌روم ای ابر سینه پوش ببار
ب) طفل را گوشه‌ی گهواره جهانی است فراخ
ج) نیست بر لسوح دلسم جز الف قامت یار
د) منال ای دل که در زنجیر زلفش
ه) ترانه‌های جهان گرچه مختلف رنگند

که به دیوان عمل نامه سیاه آمده‌ایم
همه آفاق بر همت مردان قفسی است
چه کنم حرف دگر یاد نداد استادم
همه جمعیت است آشفته حالی
چو تو ز پرده در آبی همه یک آهنگند

۱) ج-ه-الف-ب-د ۲) د-ه-الف-ب-ج

۳) د-ج-ب-الف-ه ۴) الف-د-ه-ب-ج

۱۳- آرایه‌ی ذکر شده مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) از آن زمان که بر این آستان نهادم روی
۲) بلای عشق را جز عاشق شیدا نمی‌داند
۳) لب سیراب به خون تشنه لب یار من است
۴) اگر خون دو عالم را بریزد

فراز مسند خورشید تکیه‌گاه من است (تناقض - اغراق)
به دریا رفته می‌داند مصیبت‌های طوفان را (اسلوب معادله - مراعات نظیر)
از پی دیدن او دادن جان کار من است (جناس - تشبیه)
همین بس عذر چشم او که مست است (مجاز - ایهام)

۱۴- کدام گزینه آرایه‌ی به‌کار رفته در بیت زیر را به درستی ذکر کرده است؟

- «چشم اگر با دوست داری گوش با دشمن مکن»
(۱) تناقض - تشبیه - حس آمیزی - مراعات نظیر
(۲) تضاد - تشبیه - جناس - مراعات‌النظیر
(۳) تناقض - مجاز - حس آمیزی - کنایه
(۴) تضاد - تضمین - جناس - کنایه

۱۵- با توجه به بیت «اگر که در دل شب خون نمی‌کند گردون / به وقت صبح چرا کوه و دشت گلناری است» در کدام گزینه آرایه‌های موجود به درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) اسلوب معادله - استعاره - کنایه - تناقض
(۲) حسن تعلیل - تضاد - کنایه - تشخیص
(۳) حس آمیزی - تشخیص - تضاد - تناسب
(۴) تشخیص - استعاره - تلمیح - کنایه

۱۶- آرایه‌ی ذکر شده مقابل کدام بیت صحیح نیست؟

- (۱) بر روی آفتاب چو شبنم گشاد چشم
(۲) تو را رمزی است در حویی که هر کس آن نمی‌داند
(۳) محرم دولت بیدار به بالین آمد
(۴) دلفریبان ناتی همه زیور بستند
- هر پاک گوه‌ری که دل از رنگ و بو گرفت (تشبیه - ایهام)
خطی گل بر ورق دارد که جز بلبل نمی‌خواند (تناسب - اسلوب معادله)
گفت سرخیز که آن خسرو شیرین آمد (تلمیح - ایهام تناسب)
دلبر ماست که با حسن خداداد آمد (استعاره - کنایه)

۱۷- در همه ابیات زیر به چیز ..... آرایه‌های «استعاره، کنایه، مراعات‌النظیر و تشخیص» به‌کار رفته است.

- (۱) ای دست غم چرا ز دلم با نمی‌کشی
(۲) از جلوه ات پای دلم هر لحظه در گل می‌رود
(۳) تو اندر بوستان باید که پیش سرو نشینی
(۴) تو را ای گل چو خندان صبح اندر بوستان دیدم
- ای پنجه‌ی اجل تو چرا ناز می‌کنی
و نه چه نیکو می‌روی کز رفتنت دل می‌رود
و گرنه بساغبان گوید که دیگر سرو نشاتم
ز شبنم غنچه‌ها را آب حسرت در دهان دیدم

۱۸- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به‌استثنای بیت ..... درست است؟

- (۱) افتاده را به چشم حفارت مبین که خاک
(۲) از آن مزگان او دست دعا بر آسمان دارد
(۳) در حیرتم از زاری تنبور که این طفل
(۴) عاقلان را تا در این موسم چو خود دیوانه دید
- گر سر کشد غبار دل آسمان شود (تشبیه، کناره)
که دایم از خدا خواهد شفای چشم بیمارش (حسن تعلیل، تضاد)
بدخو شود آن دم که در آغوش و کنار است (واج‌آرایی، تشخیص)
بید مجنون، سجده‌ی شکری به جا آورده است (اسلوب معادله، اغراق)

۹- در عبارت: «خداوند عمل تو را بر آورده نماید تا با حزم بیشتر یاران مطبوع خود را امام باشی و آن‌ها را به شایستگی منصوب گردانی تا اداره‌ی امور به سوی مأمور شدن و آسوده‌گی بیشتر سرزمینت بیانجامد» چند غلط املائی و رسم‌الخطی وجود دارد؟

(۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) هفت

۱۰- در عبارت زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«شفای آجلی که پروردگار بر اثبات اهل نیک او عطا فرمود سبب القای الم او گردید. این جز به خاطر برائت او نسبت به همقطارانش نبود که تحدید خواسته‌های نفسش را سبب شده بود. این صواب الهی بعد از آن دشواری‌های حایل حیاتش را متبوع می‌کرد.»

(۱) هفت (۲) هشت (۳) شش (۴) پنج

۱۱- در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) صلا و صدا- زلت و خطا- حرز و تعویض- مذموم و نکوهیده
- (۲) لمح و لحظه- ینوع و چشمه- اصل متنازع- اشتهای زاید الوصف
- (۳) جذر اعداد- ذرع و پیمانہ- برائت و بیزاری- وهله ی اول
- (۴) محظوظ و کیفور- محظور و گرفتار- بقولات و حبوبات- مضغ و بلع

۱۲- متن زیر چند غلط املائی دارد؟

«اگر کسی خواهد بدکرداری خود را به تلبیس پوشیده گرداند و به غدر و شعوزه و طامات، خود را در لباس نیکوکاری جلوه دهد، چنان‌که مردمان بر وی سنا گویند بدین‌وسیلت هرگز نتایج افعال پسندیده از وی مصروف نگردد و ثمره‌ی آن خبیث باطن بیابد، آن‌گاه پند پذیرد و به اخلاق ستوده گراید.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

تاریخ ادبیات

۱- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) «فیه مافیه» از آثار منثور مولوی است و در بردارنده‌ی سخنانی است که او در مجالس خویش می‌گفته و مریدان می‌نوشته‌اند.
 (۲) تغزل یا تشبیب به مقدمه‌ی قصیده گفته می‌شود که با مضامینی چون عشق یا توصیف طبیعت است. ← محمود صناعی
 (۳) جلال رفیع نویسنده و روزنامه‌نگار باذوق روزگار ماست. آثار «فرهنگ مهاجم، فرهنگ مولد» و «آزادی و تربیت» از اوست. در کشتن شاد
 (۴) در آثار عبید زاکانی، فخرالدین علی صفی، نسیم شمال، و کیومرث صابری نمونه‌هایی از طنزپردازی گذشته و معاصر دیده می‌شود.

۲- پدیدآورنده‌ی چند اثر درست معرفی نشده‌اند؟

- (ژیل بلاس: توماس کارلایل)، (کتاب احمد: عبدالرحیم طالبوف)، (مجمع دیوانگان: عبدالحسین صنعتی‌زاده)، (یادگار شب: عباس خلیلی)، (تلخ و شیرین: بزرگ علوی)، (لایه‌های بیابانی: محمود دولت‌آبادی)، (از رنجی که می‌بریم: جلال آل‌احمد)، (جزیره‌ی سرگردانی: سیمین دانشور)، (اسرار التوحید: شیخ ابوسعید ابوالخیر) (اصفهان نصف جهان: صادق هدایت)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳- جاهای خالی عبارت زیر را کلمات کدام گزینه تکمیل می‌کند؟

«رابعه بنت کعب از شاعران مشهور قرن ..... و معاصر ..... است وی با ..... هم روزگار بوده است. امیر خسرو دهلوی ..... از مشهورترین مقلدان منظومه‌ی «خسرو شیرین» هستند. در شعر فارسی ..... را مبتکر قرن مناظره دانسته‌اند»

- (۱) چهارم، ساسانیان، رودکی، خواجه کرمانی، اسدی توسی
 (۲) پنجم، سامانیان، شهید بلخی، وحشی بافقی، پروین اعتصامی
 (۳) پنجم، ساسانیان، شهید بلخی، خواجه کرمانی، حافظ شیرازی
 (۴) چهارم، سامانیان، رودکی، وحشی بافقی، اسدی توسی

۴- نام نویسندگان چند اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟

- (برزیگران دشت خون: پرویز خرسند) - (سرود درد: حسین منتحنی) - (همای و همایون: جلال‌الدین همایی) - (سرود سپیده: حمید سبزواری) - (روضه‌ی خلد: مجدد خوافی) - (شبل‌ی در آتش: علی محمد افغانی) - (از نخلستان تا خیابان: علیرضا قزوه) - (تیله‌ی برهانی: حمیدرضا طالقانی)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- پدیدآورنده‌ی چند اثر در کمانک مقابل آن‌ها نادرست است؟

- (ابومسلم‌نامه: ابوظاهر طرسوسی)، (کشف‌المحجوب: شیخ ابوظاهر حرمی)، (ادبیات و تعهد در اسلام: محمدرضا حکیمی)، (جهل حدیث: علامه طباطبایی)، (المنقذ من الضلال: محمود واصفی)، (شرح زندگانی من: عبدالله مستوفی)، (دانشگاه‌های من: ماکسیم گورکی)، (روزها: دکتر اسلامی ندوشن)، (فرار از مدرسه: امام محمد غزالی)، (زندگانی علی بن‌الحسین (ع): دکتر سیدجعفر شهیدی)

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۶- کدام شاعر سراینده‌ی منظومه‌ای است که ابیات زیر از آن انتخاب شده است؟

- «جید: گردن، صدر: سینه، رگبه: زانو، رأس: سر
 عرش: سقف و بیت: خانه، کحل: سرمه، رمل: ریگ
 (۱) جلال‌الدین محمد مولوی (۲) سعدی شیرازی
 (۳) ابونصر فراهی ← تعلیم‌بفت (۴) ناصر خسرو

۷- نام پدیدآورنده‌ی چند اثر در کمانک روبه‌روی آن نادرست ذکر شده است؟

- امیر ارسلان (نقیب‌الممالک) / تعفة‌الآخوان (کمال‌الدین عبدالرزاق کاشانی) / اخلاق‌الاشرف (نظام‌الدین عبدالله) / (الکشاف فی تفسیر القرآن (جارالله ابوالقاسم محمود زمخشری) / کارنامه‌ی بلخ (ابوالمجد مجذوب بن آدم) / ورق‌پاره‌های زندان (بزرگ علوی) / پیاده آمده بودم (مشفق کاظمی) / آیین سخنوری (ذکاءالملک) / ادب‌المقاومة فی فلسطین المحتة (ائل مانین) / شرح دیوان بختری (ابوالعلاء معری) / مسالک‌المحسنین (طالبوف) / تاریخ فردریک کبیر (توماس کارلایل) ← عنان کشتانی

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۸- عبارت درج شده در برابر نام چند اثر درست است؟

- (الف) مادام کاملیا: رمانی فرانسوی که تأثیر آن در رمان «روزگار سیاه» خلیلی بسیار آشکار است.
 (ب) رامایانا: منظومه‌ای است طولانی به زبان سانسکریت درباره‌ی وقایع و جنگ‌های رام و همسر او سیتة.
 (ج) تهران مخوف: نخستین رمان اجتماعی که در آن وضع حقارت‌آمیز زنان ایرانی به تصویر کشیده می‌شود.
 (د) تاریخ و صاف: اثری با نثر مصنوع و متکلف که در آن به بخشی از تاریخ مغل پرداخته شده است.
 (ه) ادیسه: اثری از شاعر بزرگ قبل از میلاد یونان که از آن می‌توان مجموعه‌ی آداب و اخلاق یونانیان قدیم را دریافت.
 (و) اسکندرنامه: از مثنوی‌های نظامی گنجوی که شامل دو بخش شرف‌نامه و اقبال‌نامه است.

۱ شش (۱) پنج (۲) سه (۳) دو (۴)

۹- نام پدیدآورنده‌ی چند کتاب در کمانک روبه‌روی آن نادرست ذکر شده است؟

- دن کیشوت (میکل سروانتس) / داستان دو شهر (چارلز دیکنز) / روضه‌الانوار (خواجوی کرمانی) / خانه‌ی اموات (داستایوسکی) /
 ترس و لرز (غلامحسین ساعدی) / بهرام‌نامه (نظامی گنجه‌ای) / سفر سوختن (فاطمه راکعی) / از گلوی کوچک رود (سید حسن
 حسینی) / الهی‌نامه (فریدالدین عطار) / لمعات (فخرالدین عراقی) / هبوط (علی شریعتی) / سیرالملوک (نظام‌الملک)

۱ چهار (۱) سه (۲) دو (۳) یک (۴)

۱۰- نام پدیدآورنده‌ی چند اثر در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

- سیرالملوک (عنصرالمعالی) / عقل سرخ (امام محمد غزالی) / مقامات حمیدی (حمیدالدین بلخی) / چهار مقاله (احمد عروضی
 سمرقندی) / در حیاط کوچک پاییز در زندان (مهدی اخوان ثالث) / اگمونت (یوهان ولفگانگ گوته) / دری به‌خانه‌ی خورشید
 (پرویز خرسند) / جامع‌التمثیل (حبله‌رودی) / بهشت گم شده (داتنه) / شلوارهای وصله‌دار (رسول پرویزی) / نصاب‌الصبیان
 (ابونصر فراهی) / نامه‌های آسیاب من (آلفونس دوده)

۱ پنج (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴)

۱۱- عبارت درج شده در برابر نام چند اثر درست است؟

- (الف) تاریخ جهانگشا: کتابی است تاریخی-ادبی که در آن حمله‌ی تاریخی مغولان به ایران تشریح شده است.
 (ب) تذکره‌ی دولت‌شاه سمرقندی: این کتاب دربردارنده‌ی شرح حال شعرا از رودکی تا قرن نهم است.
 (ج) مرصاد العباد: کتابی در علم تصوف، اخلاق و آداب معاش و معاد که نثرش گاهی ساده و مرسل و گاه دارای سجع و موازنه است.
 (د) سندبادنامه: ظهیری سمرقندی آن را به فارسی ترجمه کرد و ارزشی شاعر نیز آن را به نظم درآورد.
 (ه) روضه‌ی خلد: کتابی است به تقلید از گلستان سعدی که مجد خوافی آن را در سال ۷۲۲ نوشت و در سال ۷۲۳ در آن تجدید نظر کرد.
 (و) جنگ و صلح: در این کتاب اوضاع اجتماعی روسیه در هنگام لشکرکشی ناپلئون بدان کشور تشریح شده است.

۱ شش (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴)

۱۲- متن «توصیفات ..... ، وصف‌هایی است که محصول گره‌خوردگی حواس ظاهری با احساسات انسانی است، ولی توصیفات

..... توصیفات هستند که بر تشبیه و مقایسه بنا نهاده شده‌اند. توصیفات ..... توصیفات هستند که گوینده به شرح جزئیات وقایع یا مناظر او اشخاص می‌پردازد، بی آن‌که در آن دخل و تصرفی کند، در سرودن اشعار وصفی، ..... در تصویرنگاری شاعر و پیدایی صور خیال او نقش مهمی دارند.» به ترتیب با کدام گزینه کامل می‌شود؟

- ۱) تخیلی- نمادین- واقعی- محسوسات
 ۲) نمادین- تخیلی- واقعی- احساسات
 ۳) واقعی- نمادین- تخیلی- محسوسات
 ۴) تخیلی- نمادین- واقعی- احساسات

۱۳- نویسندگان کتاب‌های: «لباب‌الالباب- انتقام- نامه‌های آسیاب من و سگ ولگرد» به ترتیب مؤلفان کتاب‌های کدام گزینه‌ها هستند؟

- ۱) شواهد النبوه- تهران مخوف- نغمه‌های رومی- کتاب احمد
 ۲) جوامع الحکایات- انسان و اسرار شب- قصه‌های دوشنبه- پروین دختر ساسان
 ۳) حدائق السحر- مجمع دیوانگان- زیل بلاس- شهرناز
 ۴) تحقیق ماللهند- لایه‌های بیابانی- تاریخ فردریک کبیر- سالاری

۱۴- «هفت پیکر - سیاست نامه - مقامات الطیور - تاریخ مسعودی» نام دیگر آثار زیر در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

- (۱) بهرام نامه - سیر الملوک - منطق الطیر - تاریخ بیهقی
(۲) اسکندرنامه - لطایف الطوائف - صغیر سیمرغ - تاریخ طبری
(۳) اسکندرنامه - لطایف الطوائف - صغیر سیمرغ - تاریخ طبری
(۴) بهرام نامه - لطایف الطوائف - منطق الطیر - تاریخ طبری

۱۵- در همهی گزینه‌های زیر نام شاعری برون مرزی دیده می‌شود به جز .....

- (۱) صدرالدین عینی - عبید رجب - محمد عوفی
(۲) فدایی هروی - فضل الله قدسی - سید ابوطالب مظفری
(۳) صفیه گلرخسار - جلال اکرمی - اسکندر ختلائی
(۴) بازار صابو - محمد کاظم کاظمی - اقبال لاهوری

۱۶- همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... درست بیان شده است.

- (۱) در سال ۱۳۰۱ آزار وطن‌خواهان به تحریک بیگانگان بروز کرده بود و بهار در این سال دماوندیه‌ی دوم را سرود.
(۲) منوچهری از شاعران قرن پنجم است که توصیف عناصر طبیعی در شعر او مشهود و محسوس است.
(۳) امیل زولا از برجسته‌ترین چهره‌های مکتب ادبی «طبیعت‌گرایی»، واقع‌بینی را به‌جای تخیل، اصلی‌ترین شرط نویسندگی می‌داند.
(۴) در ادب فارسی هیچ زن شاعری شهرت بی‌روین اعتصامی را نیافته است و شعر او از برجسته‌ترین نمونه‌های شعر غنایی معاصر محسوب می‌شود.

۱۷- در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... همهی آثار متعلق به یک نویسنده است.

- (۱) از چیزهای دیگر - نقد ادبی - بامداد اسلام - نه شرقی نه غربی، انسانی
(۲) یا دماوند خاموش - آینده‌های ناگهان - از قرق تا خروسخوان - آرش
(۳) بوتعمار - شلغم میوه‌ی بهشته - شادکامان دره‌ی قره‌سو - شوهر آهوخانم
(۴) گوهرنامه - گل و نوروژ - همای و همایون - روضه‌الانوار

۱۸- در کدام گزینه، آثار ذکر شده، تماماً از «ه - الف، سایه» است؟

- (۱) شبگیر - آخر شاهنامه - سراب - سفر پنجم
(۲) سراب - رهگذر مهتاب - نخستین نغمه‌ها - از بودن و سرودن
(۳) سیاه مشق - سراب - شبگیر - نخستین نغمه‌ها
(۴) نخستین نغمه‌ها - سایه‌ی عمر - شبگیر - از زبان برگ

زبان فارسی

بنا بر این مضامین، به صورتی معنی بدهن ما تکواژ آزار هستند. (زب - گوار - ا - بو)

۱- در کدام گزینه همه ی واژه ها، تکواژ وابسته دارند؟

- (۱) ماندگار - نویسنده - واقع گرا - باغبان - روزانه
(۲) دانش - چشمه - پرنده - بارور - سازمان
(۳) چمن زار - پوشش - گلاب - دوگانه - اندیشه
(۴) ارجمند - آهنین - آسیابان - سخنران - خوبتر

۲- گروه نهادی در جمله ی زیر به ترتیب چند واج و چند مصوت دارد؟

«در عرصه ی شعر فارسی، همه ی اندیشمندان ادبیات گذشته، حافظ را سرآمد غزل سرایان به حساب می آورند.»

- (۱) ۱۶-۳۶ (۲) ۱۵-۳۵ (۳) ۱۵-۳۶ (۴) ۱۶-۳۵

۳- مسند در کدام عبارت «واژه ی مرکب» است؟

- (۱) مثنوی مولوی در عمق و لطافت فکر دینی، بیش تر از کتب مقدس فرهنگیان با ذهن انسان قرن بیستم سازگار است.
(۲) از هدف های اساسی تربیت باید آن باشد که افراد حس عدالت خواهی و تنفر از زور تقویت شود.
(۳) موضوع اساسی داستان رستم و اسفندیار، طغیان رستم در برابر زورگویی پدر اسفندیار است.
(۴) روشن کردن اصول آدمیت و اخلاق در این روزگار، باید راهنمای کوشش تربیتی ما باشد.

۴- مجموعاً چند وابسته ی پیشین و پسین در متن «در گلستان گاه با مردمی خداشناس روبه رو می شویم که همه ی موجودات جهان

را تسبیح گوی می بینند و گاه با مردمی رباکار و از این حالت های مختلف در همه جا هست و در همه ی گروه های مختلف» وجود دارد؟

- (۱) یازده (۲) دوازده (۳) چهارده (۴) ده

۵- با توجه به بیت «شکست شیشه ی دل رامگو صدایی نیست؟ / که این صدا به قیامت بلند خواهد شد» کدام گزینه درست است؟

- (۱) دو متمم فعلی در بیت وجود دارد.
(۲) در میان چهار فعل بیت، یک فعل ناگذر و سه فعل گذر است.
(۳) هسته ی همه ی گروه های اسمی و قیدی، ساختمان ساده دارند.
(۴) افعال در زمان مضارع آورده شده اند.

۶- نوع حذف در کدام گزینه با سایر گزینه ها متفاوت است؟

- (۱) چشم کوتاه نظران بر ورق صورت خوبان
(۲) زهد پیدا، کفر پنهان بود چندین روزگار
(۳) درد دل پوشیده مانی (بگناری) تا جگر پر خون شود
(۴) تپاه (درخشندگی) روی تو بازار ماه و خور بشکست
خط همی بیند و عارف قلم صنع خدا را
پرده از سر برگرفتیم آن همه تزویر را
به که با دشمن نمایی حال زار خویش را
چنان که معجز موسی طلسم جادو را

۷- در عبارت «برخی، مجموعه ی آثار مکتوب و بر جای مانده از هر زبان را ادبیات آن زبان می دانند. در روزگار ما ادبیات با دیگر آثار

مکتوب تمایزی اساسی یافته است اما در گذشته تمام آثار مکتوب شعر و نثر جزء ادبیات به شمار می رفته است.» چه نوع جمله ای

وجود ندارد؟

- (۱) سه جزئی با متمم (۲) سه جزئی با مفعول (۳) چهار جزئی با مفعول و مسند (۴) سه جزئی با مسند

۸- در عبارت زیر چند واژه ی مشتق وجود دارد؟

«این زیربنای تفکر ازلی انسان بی اقبال است. پیداست که وقتی این زبان طنز آمیز در کارگاه خیال امثال حافظ برود چه بافت های رنگارنگ و چه معانی مختلفی پیدا خواهد کرد. پس اگر ما از کار نیما دفاع کنیم به این معنا نیست که به شعر گذشته ی خود اعتقاد نداریم.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) پنج (۴) چهار

۹- با افزوده شدن تکواژ گذراساز «ان» به چند مصدر زیر، جمله ی چهار جزئی با مفعول و متمم ساخته می شود؟

«جوشیدن - فهمیدن - ترکیدن - چسبیدن - خشکیدن - رستن - نشستن - پریدن - گشتن - پوشیدن - چرخیدن - چشیدن -

جنبیدن - رهیدن - لفزیدن - خوردن»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۱۰- در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجود دارد؟
 «مطالعه‌ی دقیق کتاب حاضر و توجه به مفاهیم ارزنده‌ی موجود در آن ما را به چنین نتیجه‌ای می‌رساند که این کتاب نکات دقیق و مهم اسلامی را با توجه به سخنان پیشوایان مذهبی و رهبران دینی دربر می‌گیرد.»

(۱) نه-چهار (۲) یازده-چهار (۳) یازده-سه (۴) نه-سه

۱۱- اشکال کدام گزینه رعایت نشدن قواعد «همنشینی» است؟

(۱) در دلم حالا از من راضی هستم.
 (۲) تو از من دلخور هستی؟
 (۳) کفش‌هایم را چند بار دوره کردم.
 (۴) چهره‌اش خندان را از دور شناختم.

۱۲- گزاره‌ی جمله‌ی زیر به ترتیب چند تکواژ و چند واژه دارد؟

«استفاده از موسیقی کلمات و رعایت تناسب و تقارن‌ها در تأثیر معنی و مفهوم و نفوذ آن در ذهن خواننده نقش مهمی دارد.»

(۱) ۱۸-۲۱ (۲) ۱۹-۲۰ (۳) ۱۷-۱۹ (۴) ۱۸-۲۲

۱۳- در عبارت زیر به ترتیب چند واژه‌ی «مشتق، مرکب و مشتق-مرکب» وجود دارد؟

«فردوسی در کار سرودن شاهنامه و پرداختن به جوانب گوناگون این حماسه‌ی بزرگ مشرق از رمزها و رازهای کار خود چه مایه آگاهی داشته و چه قدر این خصایص شگفت‌آور کار او ناآگاه و حاصل طبیعت شاعر است.»

(۱) شش-سه-دو (۲) شش-دو-یک (۳) پنج-سه-دو (۴) پنج-دو-یک

۱۴- در متن زیر چند غلط نگارشی وجود دارد؟

«شناخت عادات، اخلاق و حالات روحی مردم و آگاه بودن از شئونات جامعه باعث می‌شود بر علیه کسی ناحق داوری و قضاوت نشود و درخور امورات هر طبقه حکایاتی مطابق با وقایع و متفاوت از دیگر آثار ادبی آورده شود.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۵- در متن زیر چند «فعل مرکب» به کار رفته است؟

«در سال‌های پیرامون انقلاب مشروطه، موضوعات تازه‌ی سیاسی و بحث‌های اجتماعی مجالس باقی نمی‌گذاشت که در ساخت و صورت شعر نیز متناسب با تحویل که در محتوای آن روی داده بود، تغییری بنیادی و عمیق شکل گیرد. اما همین که شور و هیجان سال‌های انقلاب فرو نشست، نواندیشان فرصت تازه‌ای یافتند تا متناسب با دگرگونی‌های اجتماعی و فرهنگی عصر نوین، برای شعر و ضوابط حاکم بر آن هم چاره‌اندیشی کنند.»

فرو / فرو / دا
 ↓
 فعل مرکب

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۶- در چند جمله از عبارت روبه‌رو «گروه مسندی» وجود ندارد؟

«مکتب دادانیسم، روشی ضد هنری داشت و واکنشی عصیانگرانه در برابر هر نهاد و بنیاد و سنت به شمار می‌رفت. این مکتب هر چند با بی‌مهری روبه‌رو شد و مقبول هیچ‌کس واقع نگردید، اما زمینه را برای ظهور مکتب اصیل و انسانی و هم‌گرایی آماده کرد. این مکتب در اواخر جنگ جهانی اول، یعنی مقارن با افول دادانیسم به وجود آمده است.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۷- در عبارت زیر به ترتیب چند «وابسته‌ی پیشین» و چند «وابسته‌ی پسین» وجود دارد؟

«جهان‌شناسی شاعران دوره‌ی بیداری با الهام از برخی حوادث زمان شکل می‌گرفت. نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون دگرگون شد و شاعران در یک برخورد پویا جهان را واقعیتی ملموس و هدفمند در نظر می‌گرفتند.»

(۱) ۱۴-۱ (۲) ۱۵-۲ (۳) ۱۵-۱ (۴) ۱۴-۲

۱۸- در متن زیر به ترتیب چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟

«مکتب دادانیسم با قوانین زیباشناسی هم‌خوانی ندارد و پیروان آن بیش از حد به پوچی امور جهان معتقدند. آن‌ها برای رهایی از این پوچی، همه‌ی سنت‌های کهن را لگدکوب خواهش‌های خود می‌کنند، ولی هیچ عقیده‌ی تازه و استواری به جای آن نمی‌آورند.»

(۱) ۷-۶ (۲) ۸-۶ (۳) ۸-۷ (۴) ۷-۷

۱۹- در کدام گزینه، به ترتیب، به اجزای اصلی جمله‌های عبارت زیر اشاره شده است؟

«دوره‌ی پیش از اسلام در شعر و ادب عرب، دوره‌ی جاهلی نامیده می‌شود. در این دوره اندیشه‌ی منسجم فلسفی، دینی و اجتماعی جایگاه ویژه‌ای ندارد. آیین‌های مردمان بادیه نیز آیین‌های شرک و بت‌پرستی است. شاعران جامعه‌ی جاهلی در آن روزگار به مضامینی چون سادگی، راست‌گویی، شجاعت، فخر به قبیله و اجداد و پاره‌ای از این نوع احساسات ساده می‌پرداختند و در واقع آن‌ها به نوعی با زمزمه‌ی شعر، دغدغه‌های اجتماع کوچک و نوپای خود را بیان می‌کردند و خویشتن را در سکوت و سکون بیابان از تنهایی رها می‌ساختند.»

- (۱) چهارجزئی با مفعول و مسند - دوجزئی - سه‌جزئی با مسند - چهارجزئی با مفعول و متمم - سه‌جزئی با مفعول - سه‌جزئی با مفعول
(۲) چهارجزئی با مفعول و مسند - دوجزئی - سه‌جزئی با مفعول - سه‌جزئی با متمم - چهارجزئی با دو مفعول - چهارجزئی با مفعول و متمم
(۳) سه‌جزئی با مسند - سه‌جزئی با مفعول - سه‌جزئی با مسند - سه‌جزئی با متمم - سه‌جزئی با مفعول - چهارجزئی با مفعول و مسند
(۴) سه‌جزئی با مسند - سه‌جزئی با مفعول - سه‌جزئی با مسند - چهارجزئی با مفعول و متمم - چهارجزئی با مفعول و مسند

۲۰- در متن زیر به ترتیب چند «تکواژ» و چند «واژه» وجود دارد؟

«هنرهای کلامی به منشوری می‌ماند با جلوه‌های زیبا، گوناگون و پویا و ضرورت دارد دانش آموز بتواند ساحت‌های مختلف یک شعر یا نثر را با نگاهی موشکافانه و دقیق دریابد.»

- (۱) ۳۲-۵۴ (۲) ۳۳-۵۳ (۳) ۲۳-۵۴ (۴) ۳۲-۵۳

۲۱- در متن زیر به ترتیب چند واژه‌ی «مشتق»، «مرکب» و «مشتق-مرکب» وجود دارد؟

«گرایش‌های عارفانه ابتدا در بین‌النهرین پیدا شد، اما در سده‌های نخستین اسلامی، ایرانیان افکار دلنشین عرفانی و ذوق تعالی جوی صوفیانه را در خراسان پروردند و از آن جا به مناطق دیگر، حتی مرکز خلافت بغداد نفوذ کردند و با کشف عوالم برتر، به مبارزه با دنیاداری و سیاست‌مآبی برخاستند.»

- (۱) ۲-۲-۸ (۲) ۳-۱-۹ (۳) ۳-۲-۸ (۴) ۲-۱-۹

۲۲- در عبارت زیر چند «وابسته‌ی وابسته» وجود دارد؟

«نیمه‌ی دوم قرن شانزدهم، دوره‌ای بود که در آن برای نخستین بار آیین ادبی جامعی برای خلق آثار ادبی به وجود آمد. این آیین ادبی دارای اصولی مهم بود که حتی تا اواخر دو قرن بعد نیز ارزش و اعتبار خود را از دست نداد. همین اصول، در آغاز قرن هفدهم مایه‌ی ایجاد مکتب کلاسی سیسم گردید.»

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۸ (۴) ۹

۲۳- در عبارت زیر «هسته‌ی گروه متمم اسم» از چند «واج» ساخته شده است؟

«گاهی دانش‌های زمان خود از فلسفه و پزشکی و زیست‌شناسی گرفته تا نجوم و الهیات و منطق همه را در یک قصیده جای می‌دهد و بدین وسیله، اسرار خلقت و حکمت وجود را اثبات و بیان می‌کند. با همه‌ی سنگینی و پیچیدگی و لحن تهدیدآمیزی که با کلام او همراه است، قدرت بیان و والایی معنا و صداقت و سوز دل، شعر او را دلنشین می‌کند و تأثیر سخنش را غیرقابل باور می‌سازد.»

- (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

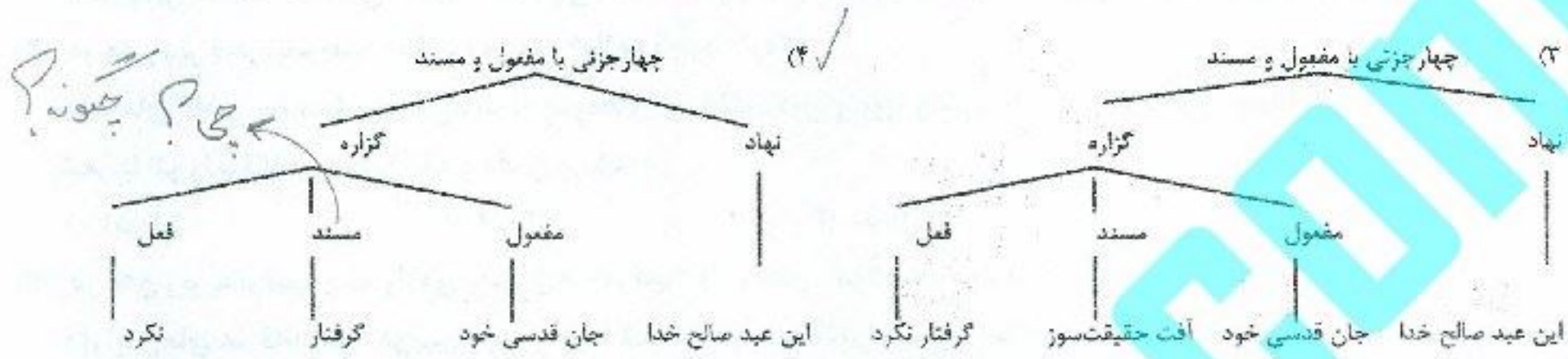
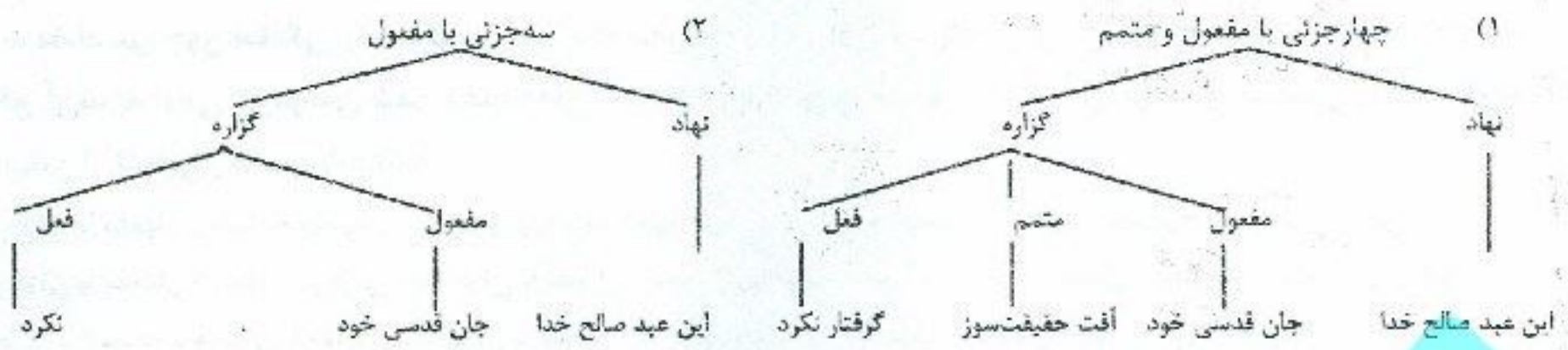
۲۴- در متن زیر چند «جمله‌ی سه‌جزئی» به کار رفته است؟

«در این سال‌ها او با حکیمان خراسان و آثار آنان آشنا شده بود. تعالیم و آرای اهل حکمت را فراگرفته بود و از عقاید و مذاهب ملل دیگر آگاهی داشت. طب و نجوم و تفسیر و حکمت خوانده بود و هرگاه ممکن می‌شد، به دانسته‌ها و یافته‌های خود می‌اندیشید. در این گیرودار، چیزی ناشناخته، آرامش طبع او را دگرگون می‌کرد. او تنگ‌نظری و باریک‌بینی ارباب مذاهب را کودکانه می‌دید و حقیقت‌جویی را مهم‌ترین محرک انسان در نظر می‌گرفت.»

- (۱) ۷ (۲) ۶ (۳) ۵ (۴) ۴

۲۵- نمودار ساختمان جمله آن در کدام گزینه صحیح ذکر شده است؟

«آن عبد صالح خدا جان قدسی خود را لحظه‌ای به آفت حقیقت‌سوز مقدس مآبی گرفتار نکرد.»

۲۶- کدام گروه از واژگان زیر از نظر ساخت با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

- (۱) کتابخانه - روزمزد - بخارنشت - اسم
  - (۲) شاهکار - صورت حساب - نی شکر - اسم
  - (۳) شتر مرغ - کارخانه - شب کلاه - اسم
  - (۴) سفید رود - بالا دست - بلند قد - اسم
- ۲۷- در واژگان «بخور - شعاع - مجتبی - کیاست - یگانه» به ترتیب چه آفریندهای واجی دیده می‌شود؟
- (۱) ادغام - ابدال - ادغام - افزایش - ادغام
  - (۲) ادغام - افزایش - کاهش - کاهش - ابدال
  - (۳) ابدال - کاهش - ابدال - افزایش - ادغام
  - (۴) ابدال - کاهش - افزایش - افزایش - کاهش

۲۸- ساختمان جمله در کدام گزینه، درست بیان شده است؟

- (۱) و چرا در قفس هیچ کس کرکس نیست: سه جزئی با متمم و مسند
- (۲) رعایت اصول ذکر شده در منشور حقوق بشر کوروش آرمان جهان پیشرفته ی امروز به حساب می‌آید: چهار جزئی با مفعول و مسند
- (۳) قوم ایرانی از هر مهاجم فرهنگ کشی در طول تاریخ شاخصه‌های ارزشی اش را گرفته است: سه جزئی با مفعول
- (۴) باز عزت را از صحبت دنیاگرایان بهتر می‌دید: چهار جزئی با مفعول و مسند

۲۹- در عبارت «صفای اهورایی آن همه زیبایی، به این علم عدد بین مصلحت‌اندیش، آلود، آسمان فریبی آبی رنگ شد و الماس‌های چشمک‌زن و بازیگر ستارگان، نه دیگر روزنه‌هایی بر سقف شب به فضای ابدیت، پنجره‌هایی بر حصار عبوس غربت من، نه دیگر میعادگاه هر شب دل‌های اسیر و چشمه سار زیبایی و رهایی و دوست داشتن.» چند «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» و چند «صفت مضاف‌الیه» وجود دارد؟

- (۱) ۴-۱
  - (۲) ۵-۲
  - (۳) ۴-۲
  - (۴) ۵-۱
- ۳۰- در گروه واژه‌های زیر، ساختمان چند واژه به ترتیب از «اسم + وند + اسم» تشکیل شده است؟
- رنگارنگ - کارآموزی - رفت‌وآمد - ناجوانمرد - تخت خواب - خدانشناس - آموزش و پرورش - قدم به قدم - دانشجویی - سه پایه - دوبیتی - ناخودآگاه
- (۱) سه
  - (۲) چهار
  - (۳) پنج
  - (۴) شش

قرابت معنایی

۱- بیت «این یک دو سه روزه نوبت عمر گذشت / چون آب به جویبار و چون باد به دشت» با کدام بیت قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) این یک دو دم که مهلت دیدار ممکن است
 (۲) در هر طرف ز خیل حوادث، کمین گهی ست
 (۳) بی عمر زندهام من و این بس عجب مدار
 (۴) از دیده گر سرشک چو باران چکد، رواست
- دریاب کار ما که نه پیداست کار عمر
 زان رو، بختان گسسته دواند سوار عمر
 روز فراق را که نهد در شمار عمر
 کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر

۲- با توجه به اشعار زیر کدام گروه از ابیات مفهوم مشترکی دارند؟

- (الف) نسی حدیث راه پر خون می کند
 (ب) آتش عشق است کاندر نی فتاد
 (ج) ندارد عشق سامان ولیکن آتیشه ای دارد
 (د) از خسامی مسا عشق به زنهسار در آمد
 (ه) به کوی عشق چون پا می نهی از جان و سر بگذر
 (و) هر که می گوید حدیث عشق با افسردگان
- قصه های عشق مجنون می کند
 جوشش عشق است کاندر نی فتاد
 خراشد سینه ای گهسار و پاک از خون پرویز است
 خون شد دل باغ از تسمیر دیبرس ما
 که خون خوار است وادی ها و خون ریز است منزل ها
 از تهی مغزی به خون مرده نشتر می زند
- (۱) الف-ج-ه
 (۲) الف-ب-د
 (۳) ب-د-و
 (۴) ج-د-ه

۳- بیت اول و دوم در هم می گزیندها به جز گزینه ی ..... تناسب معنایی دارند.

- (۱) به دو چشم خون فشانم هله ای نسیم رحمت
 ای نسیم سحری خاک در یار بیار
 (۲) به امید آن که شاید برسد به خاک پایت
 آمد صبا و زان گل نپورس خبر نداد
 (۳) آسمان بار امانت نتوانست کشید
 مرا گنجه خود است از ملامت تو برم
 (۴) مگر ای سحاب رحمت تو بیاری ارنه دوزخ
 لطفی بکن و روی مگردان از ما
- که ز کوی او غساری به من آر توتیا را
 که کند حافظ از او دیده ی دل نورانی
 چه پیامها سپردم همه سوز دل صبارا
 تسمکین آتش دل و سوز جگر نداد
 قرعه ی کار به نام من دیوانه زدند
 که عشق بار گران بود و من ظلوم جهول
 به شرار قهر سوزد همه جان ما سوا را
 چون پشتی عاصیان امت از توست

۴- کدام گزینه با بیت «عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را» ارتباط معنایی ندارد؟

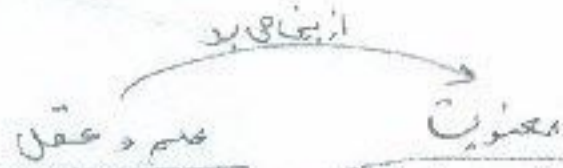
- (۱) برنتش به مستی است در کیش مهر
 (۲) سلطان ازل گنج غم عشق به ما داد
 (۳) خرد با عشق می کوشد که وی را در کند آرد
 (۴) بسا عقل زور آور چیره دست
- سروانند زین جرگه هشیارها
 تا روی در این منزل ویرانه نهادیم
 ولیکن بر نمی آید ضعیفی با توانایی
 که سودای عشقش کند زیر دست

۵- مفهوم کدام گروه از ابیات با هم یکسان است؟

- (الف) من آن مرغم که هر شام و سحرگاه
 (ب) همت مردانه ی ما از دو عالم در گذشت
 (ج) آمد مسوج الست کشتی قالب بیست
 (د) بال بگشا و صغیر از شجر طوبی زن
 (ه) قربان آن پری که رساند تو را به عرش
- ز بسام عرش می آید صغیرم
 گسرد این تیر سبک رو تا کجا گردد بلند
 باز چو کشتی شکست نوبت وصل و لقاست
 حیف بسا شد چو تو مرغی که اسیر قفسی
 قربان آن سری که سجودش شود قیام
- (۱) الف-ه-ب
 (۲) ج-د-ب
 (۳) الف-د-ج
 (۴) ج-ه-ب

۶- پیام نهایی بیت «هین، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / و آرد از حد جهان بی حد و اندازه شود» در کدام یک از گزینه های

- زیر دیده می شود؟
 (۱) ای حافظ، از گفته ی شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته که مرا در تب و تاب افکنده است.
 (۲) حافظ، در دل سخن شورانگیز تو، گاه موجی از پس موج دگر می زاید.
 (۳) حافظ، دلم می خواهد از شیوه ی غزل سرایی تو تقلید کنم و چون تو قافیه پردازم.
 (۴) ای حافظ دلم می خواهد غزل خویش را به ریزه کاری های گفته ی تو بیاریم.

۷- کدام گزینه با عبارت «لطفات زیبایی گل» در زیر انگشت‌های تشریح می‌بزند؟ «تناسب مفهومی دارد؟»

- (۱) در چه ساعت در چمن رنگ محبت ریختند
- (۲) گل‌سوی خود به عبث پاره می‌کند بلبل
- (۳) صائب حضور آگس طلبی ترک عقل کن
- (۴) در پسرده بود راز طبیعت گشاده روی

۸- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) آمد بهار خرم او آمد رسول یار / مستیم و عاشقیم و خماریم و بی‌قرار
- (۲) سوسن کافور بوی، گلبن گوهر فروش / زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین
- (۳) گویی قیامت است که بر کرد سر ز خاک / پوسیدگان بهمن و دی، مردگان پار
- (۴) عندلیب آید برون از گلستان و لاله‌زار / زاغ گیرد مسکن اندر لاله‌زار و گلستان

۹- مفهوم کلی همه‌ی گزینه‌ها با بیت «هر گاو شراب فرقت روزی چشیده باشد / داند که سخت باشد قطع امیدواران» تناسب دارند، به جز گزینه‌ی .....

- (۱) سال‌ها اندوه شام فرقتم داند کسی
- (۲) ای یار عزیز، آنده دوری تو چه دانی؟
- (۳) عمری دگر بیاید بعد از فراق، ما را
- (۴) دیده‌ی شب نخفته را وصف دوزلف او بگو

۱۰- مفهوم کلی بیت «معاش اهل مروت بدین نسق بوده است / که جان خود به مروت نثار می‌کردند» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) یکی را که همت بلند او فتد / مرادش کم اندر کمند او فتد
- (۲) تنی زنده دل، خفته در زیر گل / به از عالمی زنده‌ی مرده دل
- (۳) یکی ناتوان دیدم از بند ریش / خلاصش ندیدم به جز بند خویش
- (۴) مروت نباشد بدی با کسی / کزو او نیکویی دیده باشی بسی

۱۱- همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... «خامش منشین، سخن همی گوی / افسرده مباش، خوش همی خند» تناسب مفهومی دارند.

- (۱) سخنور از چه خامش نشسته‌ای برخیز
- (۲) خامش همی خند و هیچ بباک مدار
- (۳) نکته‌ی جانی تو گویی یکی زمان خامش مباش
- (۴) وقت سخن مترس و بگو آن چه گفتنی است

۱۲- مضمون عبارت زیر به نوعی در همه‌ی ابیات به جز گزینه‌ی ..... آمده است.

«هر سه مورد، امتیاز مخصوصی است که سلطنت به اهل هنر می‌دهد. نشان حبس و تبعید را در سینه دارم. با حکم اعدام، دیگر سزافرازمان می‌فرمایند. گرچه این پیر، بر حق، دل کسب این منصب را دارد.»

- (۱) رسانیدن امر حق طاعت است
- (۲) می‌کنند اهل هنر، نام بزرگان را بلند
- (۳) من اول که این کار سر داشتم
- (۴) نه گر دستگیری (باری) کنی خرمم

۱۳- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) ز آتش پنهان عشق، هر که شد افروخته
- (۲) از جانب دوست سر زد این سوز و گذاز
- (۳) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز
- (۴) می‌ناله چنان که نشنوند آواز

۱۴- مفهوم مقابل عبارت «ما هیچ کدام کاری به کار گل دسته‌ها نداشتیم اما نمی‌دانم چرا مدام توی چشمان بودند» در کدام گزینه

- (۱) بر دل من ز بس که جا، تنگ شد از جدایی‌ات
- (۲) او را خود انتفات نبودی به صیصد من
- (۳) مرا به گفت کسان چون قلم مران از پیش
- (۴) به کمند زلف او دل به مراد خود ندادم

- (۱) بی‌نو به دست خویشتن، سینه‌ی خود شکافتم
- (۲) من خویشتن اسیر کمند نظر شدم
- (۳) که من ز دست تو خواهم گرفت خود سر خویش
- (۴) به بلا شدن مقید نه به اختیار باشد

۱۵- مفهوم عبارت «بمیرید، پیش از آن که بمیرید.» با همی بیت‌ها به استثنای بیت گزینده ..... قرابت معنایی دارد.

- (۱) ای حیسات عاشقان در مردگی
- (۲) یعنی ای مطرب شده با عام و خاص
- (۳) هر آن کس که در این حلقه نیست زنده به عشق
- (۴) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر من، زندگی خواهی

۱۶- مفهوم کدام دو بیت متناسب نیست؟

- (۱) حافظ به خود نوشید این خرقه‌ی می‌آلود
- (۲) رشته‌ای برگردنم افکنده دوست
- (۳) ما به فلک بوده‌ایم یار مسلک بوده‌ایم
- (۴) من نه آن مرغم که با دام طبیعت خو کنم
- (۵) بشووی اوراق اگر هم درس مایی
- (۶) ای بسی خیر از سوخته و سوختنی
- (۷) بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود
- (۸) سخن عشق نه آن است که آید به زبان

۱۷- مفهوم بیت «به دنیا ملک عقبی زان خریدند/ که این صدساله سختی سود دیدند» با کدام بیت متناسب معنایی بیش تری دارد؟

- (۱) اگر در باغ عشق آیی، فراش دی بیایی
- (۲) ور امروز اندر این منزل تو را جانی زیان آمد
- (۳) بدین زور و زر دنیا چو بی‌عقلان مشو غره
- (۴) تو یک ساعت، چو افریدون به میدان باش تا زان پس
- (۵) و گسر در راه دین آیی همی نقاش جان بینی
- (۶) زهی سرمایه و سودا که فردا زان زیان بینی
- (۷) که تا برهم زنی دیده، نه این بینی نه آن بینی
- (۸) به هرجانب که روی آری درفش کاویان بینی

۱۸- بیت «بگفتا رو صبوری کن در این درد/ بگفت از جان صبوری چون توان کرد» با همه ابیات به جز بیت گزینده ..... تناسب دارد.

- (۱) آن که رخسار تو را رنگ گل و سرین داد
- (۲) به عشق اندر صبوری خام کاری است
- (۳) مشتاقی و صبوری از حد گذشت یارا
- (۴) مرا به صبر و شکیب آن صنم اشارت کرد
- (۵) صبر و آرام توانسد به من مسکین داد
- (۶) بنسای عاشقی بر بسی قراری است
- (۷) اگر نو شکیب داری طاققت نمادده مارا
- (۸) خیر نداشت که خود هر چه بود غارت کرد

۱۹- کدام گزینه با بیت «بگفتا گر نیایی سوی او راه؟ / بگفت از دور شاید دید در ماه» تناسب معنایی کم تری دارد؟

- (۱) سگ این دزم، به سنگی دل من صبور می‌کن
- (۲) نبود به بزم ای شه ره این گدا، همین بس
- (۳) همینم بس که دانسد مساه رویم
- (۴) گر نیسایم بسویی از وصل تو در گلزارها
- (۵) و گسر از درم بر سرانی نگهی ز دور می‌کن
- (۶) که به کوچی تو گاهی بودم ره گدایی
- (۷) که من نیز از خریساران اویم
- (۸) هم چو اشک خود به خون غلتم میان خارها

۲۰- کدام گزینه با بیت «بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است/ بیار باده که بنیاد عمر بر باد است» تناسب معنایی کم تری دارد؟

- (۱) هر چند که رنگ و بوی زیباست مرا
- (۲) معلوم نشد که در طرب‌خانه‌ی خاک
- (۳) تا کی غم آن خورم که دارم یا نه
- (۴) پر کن قدح باده که معلوم نیست
- (۵) پیش از من و تو، لیل و نهار بودست
- (۶) هر جا که قدم نهی تو بر روی زمین
- (۷) ای دل چو زمانه می‌کنند غمناکت
- (۸) بر سبزه نشین و خوش بزی آروی چند
- (۹) چون لاله رخ و چو سرو بالاست مرا
- (۱۰) نقاش ازل بهر چه آراست مرا
- (۱۱) وین عمر به خوش دلی گذارم یا نه
- (۱۲) آگین دم که فرو برم برارم یا نه
- (۱۳) گردنده فلک نیز به کاری بوده‌ست
- (۱۴) آن مردمک چشم نگاری بوده‌ست
- (۱۵) تا گاه بسرود ز تسن روان پاکت
- (۱۶) زان پیش که سبزه بر دمد از خاکت

۲۱- مفهوم مصراع اول بیت «سرود عشق ز مرغان بوستان بشنو / جمال یار ز گل برگ سبزه، تابان شد» با کدام ابیات تناسب مفهومی دارد؟

- (الف) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند
- (ب) ز بوستان تو عشق بلند می‌گویم
- (ج) یک ذره مهر او به دل آسمان رسید
- (د) در نمازند درختان و به تسبیح، طیور
- (ه) اندر دل هر ذره تابان شده خورشیدی
- (و) مرغان آرزو همه پرواز کرده‌اند
- (۱) الف-د
- (۲) ب-ج-ب
- (۳) ه-و
- (۴) ب-د
- (۵) نه همه مستعمی فهم کند این اسرار
- (۶) چو شبنم از گل روی تو دست می‌شویم
- (۷) چون ذره رقص می‌کند اندر هوا هنوز
- (۸) در رکوع دست بنفشه که دوتا می‌آید
- (۹) در باطن هر قطره صد جوی روان ای جان
- (۱۰) در صحن بوستان پر زانگی نمانده است

۲۲- بیت‌های زیر با کدام گزینه قرابت معنایی ندارند؟

«نهان گشت آیین فرزانگان / پراکنده شد نام دیوانگان
هنر خوار شد، جادویی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند»

- (۱) از چه رو بی‌هنران ای فلک دون پرور
- (۲) سفلیگان جمله به کار اندر و من بی‌کارم
- (۳) کمال سر محبت ببین نه نقص گناه
- (۴) در این زمانه که زاغان شکرشکن شده‌اند

۲۳- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«در سخن مخفی شدم مانند یو در برگ گل»

- (۱) اگر در دیده در روی تو می‌بینم مکن عیبم
- (۲) ترجمان غم هجر است مرا چهره‌ی زرد
- (۳) بیا ای سرو، گلزار جوانی را غنیمت دان
- (۴) درد سرتا نکشی «صائب» از این بی‌خبران

۲۴- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«هر سبزه که بر کنار جویی رسته‌ست

- پا را سر سبزه تساه به خواری ننهی
- (۱) از عشق روی و موی تویی خواب و خور شدم
- (۲) رفت و ما نیز از قفایش رخت برخواییم بست
- (۳) تا خار غم عشق تو در پای دلم شد
- (۴) دلم ز هجر تو اندر حساب داشت غمی

۲۵- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«بعضی از شدت حیرت، دروغی لب‌ها را غنچه کرده، ابروها را بالا انداخته، خراشه نگاه به پلنگ می‌کردند.»

- (۱) مرا که عشق سگ آستان خود خوانده‌ست
- (۲) مخور فسریب محبت که دوستداران را
- (۳) با من مگو حکایت جمشید و افسرش
- (۴) یک ملک بی‌عقیده و یک شهر چابلسوی

همه در راحت و آرباب هنر در آزار
داس شاهر (= مشهور) شد و شمشیر یمانی به نیام (= غلام)
که هر که بی‌هنر افتد، نظر به عیب کند
به استخوان نکند زندگی هما، چه کند

هر که خواهد دیدنم گو در سخن بیند مرا»

تو را دزدیده خواهد دید اگر روح‌الامین باشد
رنگ رخسار بر آسوار درون است گواه
که خواهد نویسه‌ار حسن را روزی خزان آمد
گوشه‌های امن تر از عالم خاموشی نیست

گویسی ز لب فروخته خوبی رسته‌ست

تآن سبزه ز خاک لاله‌رویی رسته‌ست»
وین عیش عاشق است که بی‌خواب و خور شود
کاندر این دنیسای فانی کس نماند جاودان
بسی روی تو گل‌های چمن خسار شمارم
گمان که داشت که چندان هزار خواهد بود؟

در باره‌ی دنیا

«بعضی از شدت حیرت، دروغی لب‌ها را غنچه کرده، ابروها را بالا انداخته، خراشه نگاه به پلنگ می‌کردند.»

- چه لایق است به دنبال هر شکار روم
- به روز گسار سیه‌بختی از مودم من
- خاک در سرای مغان کم ز تاج نیست
- یسار ب بلا برای چه نازل نمی‌شود

۲۶- کدام گزینه با عبارت «شب از چشم تو آرامش را به وام دارد / و طوفان از خشم تو خروش را» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- (۱) حسکایت شب هجران و روز تنهایی
- (۲) گل از خوبی همی زد با رخت لاف
- (۳) خوش آن که با خیالت شب چشم بسته بودم
- (۴) چشم آسایش که دارد از سپهر تیزرو؟

بسی از ابرو آمد رسته و
مشبه به با از نظر طعن شده
قدرت و عین بی‌است
(خوش گل گشتنی گل از نظر بی‌بسی
طبی توکم صباره)

۲۷- عبارت زیر با کدام بیت تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

«الهی، به حرمت آن نام که تو خوانی و به حرمت آن صفت که تو چنانی، دریاب که می‌توانی.»

- (۱) در بارگه جلالت ای عذر پذیر
- (۲) با این همه حال و در چنین تنگ‌دلی
- (۳) بی‌منت بنسنگانت ای بنسده نواز
- (۴) از تو همه رحمت است و از من تقصیر

دریاب گله من آمده‌ام زار و حقیر
جا کرده محبت تو چندان که می‌رس
کار من بی‌جاری سرگشته ساز
من هیچ نی‌ام همه تویی دستم گیر

۲۸- کدام گزینه با بیت‌های زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«تا وارهی از دم ستوران
با شیر سپهر بسته پیمان»

- (۱) میرس ای هم‌نشین احوال زار من که چون زلفش
- (۲) چند نالم بر درش ای هم‌نشین زارم بکش
- (۳) الا ای هم‌نشین دل که یارانت برفت از یاد
- (۴) در خون نشست غنچه که شد هم‌نشین خار

وین مردم نحس دیوماند
با اختر سعد کرده پیوند»
پریشان گردی از حال پریشانی که من دارم
کو رهد از درد سر، من گردم از افغان خلاص
مرا روزی مباد آن دم که بی‌یاساد تو بنشینم
گردن فراخت سسرو ز برچیده دامنی

۲۹- بیت‌های کدام گزینه به مفهوم مشترکی اشاره ندارد؟

زاهدان معذور داریم که اینم مذهب است
چون کسودک نسادان که از استاد گریزد
عشق روزافزون من از بی‌وفایی‌های اوست
زنهار دل مینسد بر اسباب دنیوی
نبایند مرا چون تو دست‌سار نغز
گفت: در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست
بسا طیب نامحرم حال درد پنهانی
دست غیب آمد و بر سینه‌ی نامحرم زد

- ۱) من نخواهم کرد ترک لعل یار و جام می
- ۲) پروا کند از باده‌کشسان زاهد غافل
- ۳) من نه آن مرغم که فریاد از گرفتاری کند
جمشید جز حکایت جام از جهان نبرد
- ۴) خرد نباید اندر سر سرد و مفسز
گفت: آگه نیستی کز سر در افتادنت کلاه
- ۵) پیش زاهد از رندی دم مزن که نتوان گفت
مدعی خواست که آید به تماشاگاه راز

۳۰- کدام گزینه با بیت «آن که گویند که بر آب نهاده‌ست جهان / مشنوی خواجه که تا در نگری بر باد است» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

از این زمانه‌ی دون بر گذر که بر گذر است
لطف حبیب هست غمی از رقیب نیست
خواب را بر چشم خود تلخ از نگهبانی مکن
کاروان را بسار بساید بستن آخر از رباط

- ۱) زمانه‌ی گذران بس حقیر و مختصر است
- ۲) گسویی رقیب بر سر کوبش مجاور است
- ۳) هم‌چو اوراق خزان اسباب دنیا رفتنی‌ست
- ۴) چیست این دنیا رباط و خلق دنیا کاروان

۳۱- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت درباریست نیست، اما چون به آن چه دارم و اندک است، قانعم، وزر و وبال این چه به کار آید؟»

به رنگ شمع اگر خاری به پاداری برآر امشب
گیر خوانمت قیامت کبیرای کسل، رواست
روزی غیسر، به غیسر از غسسه روزافزونم
بس حساب کشتگان عشق را کی می‌کنی؟

- ۱) مبادا خجلت واماندگی آیت کند فردا
- ۲) ای قیامت تو راست‌تر از قسد رستخیز
- ۳) هر چه دارم من مه‌جور ز عشقت بادا
- ۴) روز محشر هم نمی‌آیی به دیوان حساب

۳۲- کدام گزینه با بیت «عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

پسای اگر خواب کند چشم نخوانند او را
خام بودم و محبت پختم از غم سوختم
از آن عهد و از آن پیمان پشیمانی پشیمانی
پیش پسای خویش دیدن راه ما را دور کرد

- ۱) طبع دون از ره تقلید بسه نیکان نرسد
- ۲) غوره بودم عشق شهدم داد و غیرت چانتنی
- ۳) ندانستم که مهرویان به عهد خود نمی‌بایند
- ۴) راهرو چون سیل می‌باید که بر دریا زند

۳۳- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

«چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بچستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.»

کسه سودای عشقش کند زبردست
نصیب مردم عالم ز آشنایی هم
که خواری از طمع و عزت از قناعت زاد
مهر با مه کرده تا گرمی، بلندی یافته

- ۱) بسا عسقل زورآور چیردست
- ۲) فغان که نیست به جز عیب یک‌دگر جستن
- ۳) عزیز من در درویشی و قناعت زن
- ۴) گر شرف خواهی بکن با زبردستان مرحمت

۳۴- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

آن چه جگر سوزه بود باز جگر سازه شود
بلکه زیر خاک باید رفت پاک
هست مرا از تو ای نگار همان سوز
امروز حدیث تازه بساید کردن
از نکته‌های خاص مکن پیش عام بحث

- ۱) کس نماند در جهان بر روی خاک
- ۲) در دل مجنون چه سوز بود ز لیلی؟
- ۳) دی رفت و حدیث دی جو دی هم بگذشت
- ۴) یا مردم زمانه مگو شرح سر عشق

۳۵- کدام گزینه با بیت «نسوزد جان من یکباره در تاب / که امیدت ز فد گه گه بر او آب» تناسب معنایی بیش تری دارد؟

- (۱) دل با تو بسی به جان بکوشید و برفت
- (۲) چون از چمن وصل تو نشکفت گلی
- (۳) هجرت چو به دست غنچه بگذاشت مرا
- (۴) در جسان رمقی نبود و در تن لیکن
- (۵) نسامیل دلت به کین پرستی باشد
- (۶) و در عمری چشم تو لطفی بکنند
- (۷) در عشق تو بی سریم و سرگشته شده
- (۸) مانند یکی شمع به هنگام صبح

۳۶- مفهوم مقابل عبارت: «هرگز در این جهان چیزی ندیدم که حتی اندکی زیبا باشد مگر آن که فوراً آرزو کرده ام تمامی مهر من آن را در بر گیرد.» از «آندره ژید» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب
- (۲) عشق مهرویان در این عالم نمودی کاشکی
- (۳) به عوت خسوش چه حیوان است مایل
- (۴) خوبان پارسسی گسو بخشندگان عمرند

۳۷- مفاهیم: «امنیت خاطر - پافشاری - استبداد - تشرع» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) که چنندین بسیجیم که اسفندیار
- (ب) در گسوت اهل صلاح است اما زاهد نمی نماید
- (ج) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان
- (د) امروز تو این مملکت، امر امر است مجلس و عدلیه و دولت تعارفه

(۱) ج-ب-د-الف (۲) ج-الف-د-ب (۳) الف-د-ج-ب (۴) الف-ب-ج-د

۳۸- مضمون آیدی «اذهبا الی فرعون. انه طغی فقول له قولا لینا» در همهی گزینه‌های زیر به جز ..... ذکر شده است.

- (۱) ای شمع رقصان با نسیم، آتش مزین پروانه را
- (۲) به نری تند خوبان را ذلیل خود توان کردن
- (۳) به حسن خلق توان کرد صید اهل نظر
- (۴) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است

۳۹- کدام تساوی زیر نادرست ذکر شده است؟

- (۱) بر دم دهکده مردمی تنها، کوله بارش بر دوش = تا چشم بشر نیخندت روی / پنهفته به آب چهره دلیند
- (۲) مانده پای ابله از راه دراز = دل خراب من دگر خراب تر نمی شود
- (۳) می تراود مهتاب، می درخشد شب تاب = جامه اش شولای عربانی است
- (۴) بر عبث می بایم = نشسته ام در انتظار این غبار بی سوار

۴۰- بیت: «چه باید نازش و نالش بر اقبالی و ادباری / که تا بر هم زنی دیده نه این بینی نه آن بینی» با کدام بیت زیر ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) چه خار بسود که در پرده می زد آن مطرب
- (۲) نسدای عشق تسو دیشب اسدرون نادند
- (۳) بیار بساده که در بسارگاه استغنا
- (۴) از این رباط دو در، چون ضرورت است رحیل

۴۱- در همهی گزینه‌های زیر به جز ..... «شیوهی بلاغی» در بیان شعر به کار رفته است.

- (۱) که رفت عمر و هنوزم دماغ پر از هواست
- (۲) فضای سینهی حافظ هنوز پر از صداست
- (۳) چه پاسبان و چه سلطان چه هوشیار و چه مست
- (۴) رواق و طاق معیشت، چه سر بلند چه پست
- (۵) در دلم هستی و بین من و تو فاصله هست
- (۶) گفتا تسو بندگی کن کاو بنده پرور آید
- (۷) کسز دیو و دد ملولم و انسان آرزوست
- (۸) که ز سر پنجهی شاهین قضا غافل بود
- (۹) همجو عکس رخ مهتاب که افتد در آب
- (۱۰) گفتم که نوش لعلت ما را به بندگی کشت
- (۱۱) دی شیخ یا چراغ گشت گسرد شهر
- (۱۲) دیدی آن قهقهه‌ی کبک خرامان حافظ

جایابی فعل
دیدنی
کسز گشتی گمیر

۴۲- بیت: «اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه» با کدام بیت زیر ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) به کوشش توان دجله را پیش بست
- ۲) اگر بر پری چون ملک ز آسمان
- ۳) اگر در جهان از جهان رسته ای است ✓
- ۴) بسداندیش خلق از حق آگاه نیست

۴۳- همه‌ی گزینه‌های زیر به جز ..... بر مفهوم واحدی تأکید دارند.

- ۱) یافت در بی بصری گمشده‌ی خود یعقوب
- ۲) راز نماند در و خمش و خمشی تلخ بود
- ۳) جان اگر از ناتوانی بر لب آید پاک نیست ✓
- ۴) هر آرزو که بشکنی امروز در جگر

۴۴- عبارت: «مگر نه راهت‌های ما، هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را

بیدار کند و رهزنان کوه و دشت را بترساند؟!» با کدام ابیات زیر تناسب معنایی دارد؟

الف) عشقت رسد به فریاد، گر خود به سان حافظ	ب) حسیات خردمند خوش تر از شعر تو حافظ
ب) ترک طبیب کن، بیا نسخه‌ی شربتیم بخوان	ج) گفتیم زمان عشقت دیدی که چون سر آمد
گفتا خسروش حافظ کین قصه هم سر آمد	د) بسداند داد سخن در غسزل بدان وجهی
کسه هیچ شاعر از آن گونه داد نظم نداد	ه) کسی زین میان گوی دولت رسید
بسه قسرآنی کسه اندر سینه داری	۱) ب- ج- ه
۳) ب- د- ه	۲) الف- ج- ه
۴) ب- ج	

۴۵- عبارت زیر از «بی‌بختی» با کدام گزینه تناسب بیشتری دارد؟

«احمق کسی باشد که دل در این گیتی غدار بندد و نعمت و جاه و ولایت او را به هیچ شمرد.»

- ۱) هشیار آنکه اندوه نیک و بدش نبود ✓
- ۲) آخر ای شیر زیمان بنسد ز پسا گسل
- ۳) نزد گزرگ اجسل، چه بره و چه گرگ
- ۴) گر بد به عدل، سیر فلک پشه‌ی ضعیف

۴۶- آیه‌ی شریفه‌ی «و یؤثرون الی انفسهم ولو کان بهم خصاصة» با کدام گزینه مفهوم یکسانی ندارد؟

- ۱) معاش امرسل مروت بدین نسق بوده است
- ۲) کسی زین میان گوی دولت رسید
- ۳) برو ای گسدا‌ی مسکین در خانه‌ی علی زن
- ۴) بسه جان چون احتیاج یار شناخت

۴۷- مفهوم عبارت «این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و در عهده‌ی آن نشوم» در کدام بیت زیر تکرار شده است؟

- ۱) مرا هر آینه خاموش بودن اولی تر
- ۲) هزار سختی اگر به من آید آسان است
- ۳) اگر چه احسان، آزادگر است اندر مال ✓
- ۴) ز عقل من عجب آید صوابگویان را

۴۸- همه‌ی ابیات زیر به جز ..... بر مفهومی یکسان تأکید دارند.

- ۱) بخت و دولت به کاردانی نیست
- ۲) بزرگش نخواستند اهل خرد ✓
- ۳) اوفتاده است در جهان بسیار
- ۴) کیمیاگر به غصه مرده و رنج

- جز به تأیید امانتی نیست
- کسه نام بزرگان به زشتی برد
- بسی تمیز ارجمند و عاقل خوار
- ایله اندر خرابه یافته گنج

۴۹- بیت: «در ازل پرتو حسنت ز تجلی دم زد/ عشق پیدا شد و آتش به هم عالم زد» با همهی ابیات زیر به جز ..... ارتباطی مفهومی دارند.

- (۱) گویند رمز عشق مگویند و مثنویید
- (۲) من خفته بدم به ناز در کتم عدم
- (۳) شور و غوغایی برآمد از جهان
- (۴) از شبنم عشق خاک آدم گسل شد

مشکل حکایتی است که تقریر می کنند
حسن تو به دست خویش بیدارم کرد
حسن او چون دست در بغل نهاد
بس فتنه و شور در جهان حاصل شد

۵۰- همهی ابیات زیر به جز ..... به مفهوم یکسانی اشاره دارند.

- (۱) از پی گلگشت شیرین، لاله را در بیستون
- (۲) لاله پر داغ از آن شد که نداند گلچین
- (۳) یادگار جگر سوخته ی مجنون است
- (۴) گری پر از لاله ی سیراب بود دامن کوه

گردش گردون به خون کوهکن می پرورد
خار در دیده ی بلبل رود از چیدن گل
لاله ای چند که از دامن صحرا برخاست
مسرو از راه که آن خون دل فرهاد است

۵۱- عبارت: «اشک سیه روزان سیل حوادث را هدایت می کند» با کدام بیت زیر متناسب نیست؟

- (۱) بترس ز آه ستمدیدگان که در دل شب
- (۲) چو شاه جور کند، خلق در امید نجات
- (۳) از آن شرار که روشن شود ز سوز دلی
- (۴) سندی به دست سیه روزگار ظلم پس است

نشسته اند که نفرین به پادشاه کنند
همی حساب شب و روز و سال و ماه کنند
به یک اشاره دو صد کسوه را چو کلاه کنند
صحیفه ای که در آن ثبت اشک و آه کنند

۵۲- کدام گزینه ابیات متناسب با یکدیگر را به درستی بیان کرده است؟

- (الف) بسیمار روزگار کند صبر، بساغبان
  - (ب) بنالد بلبل از یک باغبان با صد هزاران گل
  - (ج) نبینسی باغبان چون گل برکارد
  - (د) به فصل گل، ستم باغبان نگر که برید
  - (ه) چندین هزار سال خورد کوه خون دل
- (۱) الف-ج-ه (۲) ب-د-ه (۳) الف-ب-ج (۴) ب-د-ج

تسا خورد شاخکی شجری بسارور شود
ننالم چون؟ که یک گل دارم و صد باغبان دارد
چه مایه غم خورد تا گل برآرد
همان درخت که بر شاخش آشیان من است
تا سنگ ریزه ای به درونش گهر شود

۵۳- مفهوم مورد اشاره ی بیت «عاشقم بر لطف و بر قهرش به جدا / آنی عجب من عاشق این هر دو ضد» در همهی موارد زیر به جز ..... ذکر شده است.

- (۱) چگونه این چنین که بلند بر زهر ماسوا ایستاده ای در کنار تنور پیرزنی جای می گیری
- (۲) شب از چشم تو آرامش را به وام دارد و طوفان از خشم تو خروش را
- (۳) از آن دهان که هرآی شیر می خروشید کلمات کودکانه تراوید
- (۴) سحر از سپیده ی چشمان تو می شکفت و شب در سیاهی آن به نماز می ایستد.

۵۴- «پرتو ایزدی، عشق و زیبایی های جهان، هم چنین پاکی و جوشش و لطافت» در شعر سهراب با تعبیری «نمادین» بیان می شوند. در همه ی ابیات زیر، به جز ..... واژگانی که مصداق این نمادها باشد به چشم می خورد.

- (۱) بر حاشیه ی برگ شقایق بنویسید
- (۲) نور معشوق ازل در دلم از یار افتاد
- (۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را
- (۴) ای سلیم آب ز سر چشمه بیند

گسل طاقت بین در و دیوار ندارد
عکس خورشید ز آینه به دیوار افتاد
از نازکی آزار رساندند بدنش را
که چو پسر شد نتوان بستن جوی

عاشق و مثنوی
عاشق و مثنوی
عاشق و مثنوی
عاشق و مثنوی

مؤد و جمع
نوع دستور
شبهت و بی و فاع
همه مطاب از کتاب

واژه‌ها

۱- در همه‌ی گزینه‌ها به استثنای گزینه‌ی ..... معنی واژه‌ها تماماً درست است.

- (۱) مناهی: باز داشته شده‌ها (بکایک: ناگهان) (زبونی: حقارت) (بی‌روزی: درویش)
- (۲) دستور: راهنما (آبزن: حوض کوچک) (جود: کرم) (شمار گرفتن: حساب پس دادن)
- (۳) عدم: نیستی (ملاهی: آلت لهو) (عصبیت: تعصب) (مناعت: بلند نظر بودن)
- (۴) بارقه: جلوه (صاعقه: آذرخش) (لجه: عمیق‌ترین جای دریا) (خبیث: پلید)

۲- در کدام گزینه، معنای همه‌ی واژگان درست نیست؟

- (۱) خفیه (پنهان شدن) - معجر (روسری) - گز (نام درختی است که در مناطق گرم می‌روید)
- (۲) صفدر (دلیر) - ضماذ کردن (مرهم نهادن) - فسرده (منجمد)
- (۳) چوک (شباویز) - ارغند (قهرا نود) - آماج (گروه)
- (۴) مجاور بودن (گوشه‌نشینی اختیار کردن) - نزهتگه (تفرجگاه) - غالیه (از عطریات و مرکب از مواد خوش بو)

۳- در کدام گزینه معنی واژگان بیش‌تر نادرست نوشته شده است؟

- (۱) خابیدن: به دندان نرم کردن / تعلل: برآشفتن / تفقد: دلگرمی / باد شرطه: باد موافق
- (۲) جانی: از سوی جان / بنان: فرزندان / ادباز: روی آوردن / افکار: زخمی
- (۳) خلنگ: علف جارو / مینا: نوعی کوزه‌ی سفالی / کبریا: عظمت / ودود: بسیار دوست دارنده
- (۴) ضمیر: باطن / ترفیع: بالا رفتن / استرحام: رحیم کردن / مخذول: خار خوار

۴- چند مورد از واژه‌های زیر درست معنی نشده‌اند؟

- (مفتول: سیم) - (ودود: بسیار مهربان) - (مبدأ: آبگینه) - (هما: فرخنده) - (عقار: مالک) - (سعایت: سخن چینی) - (کمیت: اسبی که بر اعضای او نقطه‌ها باشد) - (ضمیر: باطن) - (غضنفر: شیر) - (کومه: کپور) - (قاپوچی: دربان)

۱) سه (۱) سه (۲) سه (۳) دو (۴) چهار

۵- در کدام گزینه، معنای واژگان درست است؟

- (۱) رقیب (نگهبان) - قسیم (صاحب جمال) - انابت (بازگشت به سوی خدا)
- (۲) قدوم (آمدن) - ناموس (آبرو) - خصال (خوی)
- (۳) طره (دسته موی پیشانی) - طاسک (کاسه‌ی کوچک) - همورد (رقیب)
- (۴) یاسق (بربار) - صیانت (نگهداری) - فتراک (ترک‌بند)

۶- معنی کدام مجموعه از کلمه‌ها، تماماً درست است؟

- (۱) عقد: گردن‌بند - خیرخیر: سریع - زعارت: تندمزاجی
- (۲) شراع: سایه‌بان - هزاهز: فتنه‌ای که سبب جنبش مردم شود - توزی: نوعی پارچه‌ی ضخیم
- (۳) دوال: چرم و پوست - خلق‌گونه: کیود رنگ - خیلناش: گروه نوکران
- (۴) سجیه: خلق و خوی نیک - لت: سیلی - ژکیدن: مضطرب شدن

۷- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن درست نوشته شده است؟

- شرحه (پاره‌ی گوشتی که از درازا بریده باشند) / صولت (باد سوزاننده) / ظن (گمان) / عدم (نیستی) / عصبیت (حمیت) / مستور (پوشاننده) / مکارم (بزرگواری‌ها) / مناعت (فرومایگی) / مناهی (آلات لهو) / نغیر (فرستاده)

۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۸- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن درست نوشته شده است؟

- ابدال (نیک مردان) / سعایت (دشنام دادن) / درزی (بسته) / جزز (دشمنی) / استرحام (رحم کردن) / کتاب (نویسنده) / عقار (شکنجه) / خلنگ (نوعی تیر) / جبهه (چهره) / ارتجالاً (بی‌درنگ) / پتیاره (زشت) / مجرد (امری که روحانی محض باشد)

۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۹- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه بیش‌تر وجود دارد؟

- (۱) آبرش: سرخ رنگ / دمدمه: با خشم سخن گفتن / ضیعت: دارایی / شولا: خرقه‌ی درویشان / مخذول: زبون گردیده
- (۲) رفع کردن: دادخواهی کردن / حازم: هوشیار / تفقد: دلجویی / بنان: نرم / نقل: سبزی و تره‌بار
- (۳) بحبوحه: وسط / ایار: ماه اردیبهشت در تقویم رومی / اشتلم: لاف زدن / استشاره: توضیح دادن / مشعوف: شادمان
- (۴) همیمه: هیزم / مینا: فردوس / مکیدت: جذبه / مصف: محل‌هایی صاف / بستن: مسیل: جای سیل‌گیر

* اشکات
(۱۵)

۱۰- معنی چند واژه در گمانگ روبه روی آن نادرست نوشته شده است؟

همیان (کیسه ی پول) / دگنگ (گرز بزرگ) / سلک (رشته) / صیانت (نگهداری) / کاینه (موجود) / مطلق (رها شده) / ازار (چهره) / الحاح (یاری رساننده) / جنیبت (بدگ) / مُحاق (احاطه شده) / عَلَق (خون غلیظ) / نهفت (پناهگاه)

(۱) چهار ^{پنهانی} (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۱- در معنی واژه های کدام گزینه اشتباه بیش تری وجود دارد؟

(۱) مواهب: بخشش ها / معارضه: رو بر گرداندن / متقارب: همگرا / سفت: کتف / رند: لالایی

(۲) رخم: ثبت کردن / راهوار: فراخ گام / خایب: بی بهره / حقه: قوطی / چنبر: محیط دایره

(۳) تک: ژرفا / تقریر کردن: روشن ساختن / ترسا: نصرانی / وقیعت: حادثه / مقطاع: اطاعت کننده

(۴) لت زدن: خدشه به کسی وارد کردن / گشن: بلند / قیه: نازک / عاکف: غار نشین / عقد: گردن بند

۱۲- در کدام گزینه به ترتیب به معنی درست واژه های «دشت - صلابت - تارک - چوک - سین» اشاره شده است؟

(۱) فروش اول هر کاسب - استواری - فرق سر - جغد - صحنه ای نمایش

(۲) دست مزد - استحکام - ترک کننده - مرغ حق - میزان عمر سپری شده

(۳) پیش مزد - سختی - رها کننده - موش گیر - سکو

(۴) دست لاف - مهابت - قلّه - شباویز - آفت گندم

۱۳- چند واژه به درستی معنی نشده اند؟

«مصف: (معل صف بستن) - ودود: (بسیار دوست دارنده) - منحوس: (بداختن) - غره: (گول خورده) - سهم: (ترسناک) - دمدمه:

(آواز دادن) دستوری: (اجازه دادن) - رفع کردن: (شکایت کردن)

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۴- لغات: «ساج - قسیم - زه آب - متقارب» به ترتیب یعنی:

(۱) درختی با چوب خوش بو - خوش اندام - سیم کمان - نزدیک

(۲) نوعی خوراکی - خوش بو - آفرین - بلند مرتبه

(۳) چند لغت در مجموعه ی زیر صحیح معنی شده اند؟

آماس (آرزوها) - پس افکنند (میراث) - آوند (آویزان) - پایمردی (مقاومت) - ادرای (پتک) - شرحه (پاره) - حبر (تیره رنگ) -

صمد (بی نیاز)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۱۶- در همی گزینه ها به جز ..... همی لغات هم معنی نیستند.

(۱) مکیدت، دغل، فند، تلبیس، خدعه، قدر

(۲) آستان، ساخت، قبه، صحن، حریم

(۳) قمر، تک، بن، تگ، ژرف

(۴) مجاور بودن - اعتکاف - عزلت - خلوت - پای در دامن آوردن

۱۷- لغات: «منگر - ملتزمین - مقتول - صلوات - صورت شد» در کدام گزینه صحیح معنی شده اند؟

(۱) ناپسند - همراهان - سیم - درودها - روشن شد

(۲) انکار کننده - کسانی که در رکاب بزرگان حرکت کنند - رشته ی دراز فلزی - جمع صلات - شکل گرفت

(۳) ناپسند - کسانی که در رکاب شاه حرکت کنند - شفیه - رحمت و بخشایش حق - مشخص شد

(۴) انکار کننده - بردگان - سیم - نمازهای یومیه - تصور شد

۱۸- معانی واژه های «اکسیر - خیل - ریش - عنان گسسته - عتیوق» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) مفید، اسبان، جراحت، مضطرب، روشنی

(۲) کم یاب، سپاه، غمگین، آسیمه سر، نام ستاره ای که مظهر دوری است.

(۳) هر چیز مفید و کم یاب، لشکر، زخم، بی اختیار، ستاره ای سرخ رنگ و روشن.

(۴) جوهری که ماهیت اجسام را تغییر دهد، گروه، آسیب، پراکنده، روشنی

آرایه‌های ادبی

- (۱) مطمئن شو معانی مطابقت هستند.
- «وفا را زاد مادر چون مرا زاد»
- (۲) آخر دو مصراع تأثیر می‌شوند.
- «مگر می‌بینی که در و دام (چاپ‌ها) نینداخت جز حرص خوردن به دام (.....)»
- (۳) سوز و تأثیر در جناس تام ندارند.
- «بارها، بار به دربار تو دارند رفیایان من که بار سوز کشم ای یارا چرا بار ندارم»

تام

* جناس

- (۱) حرکت‌ها از قلم نیفتد «ای مهر تو در دل‌ها، وی مهر تو بر لب‌ها»
- (۲) خودطایر عجز جناس ناقص ایجاد می‌کند کسب بود بدم
- (۳) سوز و تأثیر تأثیر «اگرچه عمری به خطا دوست خطابش کردم»
- (۴) توجه از قلم نیفتند: «بر سر - بد صد»

ناقص

- (۱) در اسمها جمله دنبالش باشند یکی از دوستان او را گفت، از این بوستان که بودی ...
- (۲) می‌تواند مانند عجز، بعد از خود تأثیر بیند «کسی را میسر شود که بیم سر ندارد یا امید زر»
- ضمناً یکی از آن‌ها می‌تواند به قرینه‌ی لفظی حذف شود.

* سجع

- * آرایه‌های نخودی: مرا، نایم و واج در اکثر ابیات قابل توجیه هستند، پس در تست‌های تجزیه حروف تأثیر در انتخاب یا حذف یک گزینه ندارند.

- (۱) مفرد عبارت «نه»
- (۲) «دروغ بزرگ نه هر دروغی»
- (۳) همیشه یک مفهوم بزرگ در آن نهفته است.
- (۴) دل همچو سنگت ای دوست، به آب چشم سعدی عجب است اگر نگردد، که بگردد آسیابی»

* اغراق

(۱) دو عبارت متضاد که مطمئن باشی با هم **بیدار** ندارند. «ما اسیر هجر و خلقی محرم بزم وصال»
 (۲) واژگان «بی تضاد» در دل جریان «آرایه تضاد»، **مصاد** می شوند مانند **ما** و **خلق**.
 (۳) از تضادهای **عظی** غافل نشوید «مست گفت ای دوست این پیراهن است، افسار نیست»
 (۴) تضاد مفهومی از قلم نیفتد: **ششم** / **ششم**، **عشق** / **عقل**

***

تناقض (پارادوکس)
بیدار بین دو واژه یا دو مفهوم با **بیر** روش زیر:
 (۱) رک و راست: تو آن گویای **جاموشی**...
 (۲) ذاتی «ای **اینها**... خوبان می جوشد اندرونم یک ساعت بگنجان در **سایرگی** عنایت»
 (۳) **آب چشم** که بر او منت خاک در توست
 زیر صد منت او خاک دری نیست که نیست
 (۴) جمع و مجموع = **جمعیت**، جمعیت = **بیر** به تلاقی آنها با **بیر** در ابیات دقت کنید.

***

ایهام
 (۱) **بیر** صدق کند: «اگرچه تلخ باشد فرقت یار / در او شیرین بود امید دیدار»، «ایهام **بیر**»
 (۲) گاهی واژگانی انتخاب می شوند که ایهام آنها را قبلاً در کتابهای درسی خوانده ایم: «رقم از کوی لیکن عقب سر نگران» و گاهی «که تا به حال ندیده ام اما منطقی است: «موبه مو هرچه سر زلف تو را شانه زدند» جو / **بیر** / **نگران** / **قبه** / **دما** / **عجان**
 (۳) گاهی نیز چنان سلیقه ای طرح می شود که فقط برای خود طراح قابل درک است.
 «چندان ز غمت خاک به سر ریخت که تن شد»

* در این حالت **بیر** وجود دارد که باعث می شود از طریق آرایه های دیگر تست ها را حل کنیم.
 * ایهام تناسب: فقط یک معنی صدق می کند و دیگری فقط **بیر** می سازد با اجزای دیگر «حیف فرهاد که با این همه شیرین کاری»

***

تلمیح
 (۱) رک و راست: «شد ز یوسف، سخن عشق زلیخا مشهور»
 (۲) **بیر** در **بیر**: «نظر به شاخ بلند است مرغ وحشی را / تلاش دار کند سری که سودایی است»
 (۳) آیه، **حیبت**: «جلوه ی حسن جگر سوخته ای می ظیید / عشق او هر دو جهان گشت و مرا پیدا کرد»
بیر **بیر** به **بیر** گذاری ها توجه کنید.

* حس آمیزی

(۱) در حسی حواس، مطمئن شو ← * آن چه نشنیده گوشت آن حس آمیزی ندارد

(۲) بی حس ← حس: حس آمیزی حس: ... نورانی، خاطر خاکستری

(۳) گاهی واژگانش فاصله‌ی زیادی با هم دارند:

بهار دانی چیست؟ میان باغ و چمن، حالت چمن تو!

***

* تشخیص

(۱) فقط ایسا به غیرایسا و نه نسبت غیر واقعی دیگری

(۲) مخاطب قرار دادن غیرایسا، می تواند تشخیص باشد (اگر منظورش یک انسان نباشد)

ای عشق، همه بهانه از توستانه تشخیص غیرایسا ای گل به دستمال هوس پیشگان مروء تشخیص غیرایسا

***

* حسن تعلیل

(۱) مطمئن شو علیبت غیر واقعی است (علیبت خالی فایده‌ای ندارد)

هرا چو آبله بگذار تا شوم پامال: حسن تعلیل غیر واقعی

(۲) گاهی دروغ بزرگ در منه خود دارد که این سبب می شد غیر واقعی هم داشته باشد.

بیه یک کرشمه که در کار آسمان کردی

هنوز می برد از شوق چشم کوکبها، حسن تعلیل و غیر واقعی

بس که بد می گذرد زندگی اهل جهان

مردم از عمر چو سالی گذرد، عید کنند غیر واقعی حسن تعلیل

***

* اسلوب معادله

(۱) مطمئن شویم هر مصراع، از لحاظ معنایی مقابل است؛ آن گاه کافی است مقابل مقابل

(۲) فرقی ندارد در کدام مصراع مقابل باشد و در کدام مصراع مقابل

عشق مستغنی است از تدبیر عقل حيله گری مقابل شیر کی سازد عصای خود، دم روباه را

(۳) می توان هر دو مصراع را با مقابل بودن پذیرفت.

ولی اگر هر دو مقابل و مقابل باشند اسلوب نداریم.

چهره‌ات سر در گریبان می کند آینه را   طره‌ات سنبل به دامن می کند آینه را

(۱) فقط به دنبال ... و ... باشید. «تو بهاری»

(۲) گاهی «مشبه» خود را به شکل تشبیه نشان می دهد: «گه چون غبار همدم با دست هستی ام»

(۳) گاه «مشبه و مشبه به» صریح مثالها دیگر را ندارند و از مفهوم بیت باید آنها را یافت:

«شب این سر گیسوی ندارد / آغوش گل این بوی ندارد که تو داری»

(۴) گاهی به شکل یک ترکیب بصری حضور می یابد (اضافه‌ی تشبیه): «... مثل ایرو»
(بضای و مضای ایرو)

«ز نخل آن قد دل جو، نزاکت را تماشا کن / که خم گردیده شاخ ابرو از بار دو بادانش»

***

چنین قفس نه سزای چو من خوش الحانیست (بوی)
دستی به سر زلف کشید آن بت طناز (بهر)
چون بگویی بفشانی گهر از حقه‌ی لعل (سین و ی)

(۱) فضای بسیار اهمیت دارد.

(۲) جایگزینی بر مبنای شبهت

(۳) واژه‌های معروف استعاره را در جاهایی به کار می برند که استعاره نیستند.

«هوشیار باشید» «لبش بدیدم و لعل ز چشمم افتاد»

(۱) نسبت دادن صریح، کامر یا غیرواقعی: «خیال می روید - گل پیرهن می درد»

(۲) گاهی به صورت یک ترکیب بصری می آید: «طبرک عشق - نهمر ماه»

(۳) هر کنیف، استعاره مکنیه است

***

هر طبرک با دلیل منطقی:

* جام و پیاله و سبو ← سیر: محل * سر
* دم و نفس ← سین: همراهی

* حرف ← سین: جزء (از موقدش کن) * جهان، شهر، عالم ← سیر: محل یا کل

زیان ← سین: ابزار
(بوی که مکن)

* «کنایه، واج آرایبی و مراعات النظیر» در اکثر ابیات قابل توجیه هستند پس در تست‌های سری تأثیری در انتخاب

یا حذف یک گزینه ندارند.

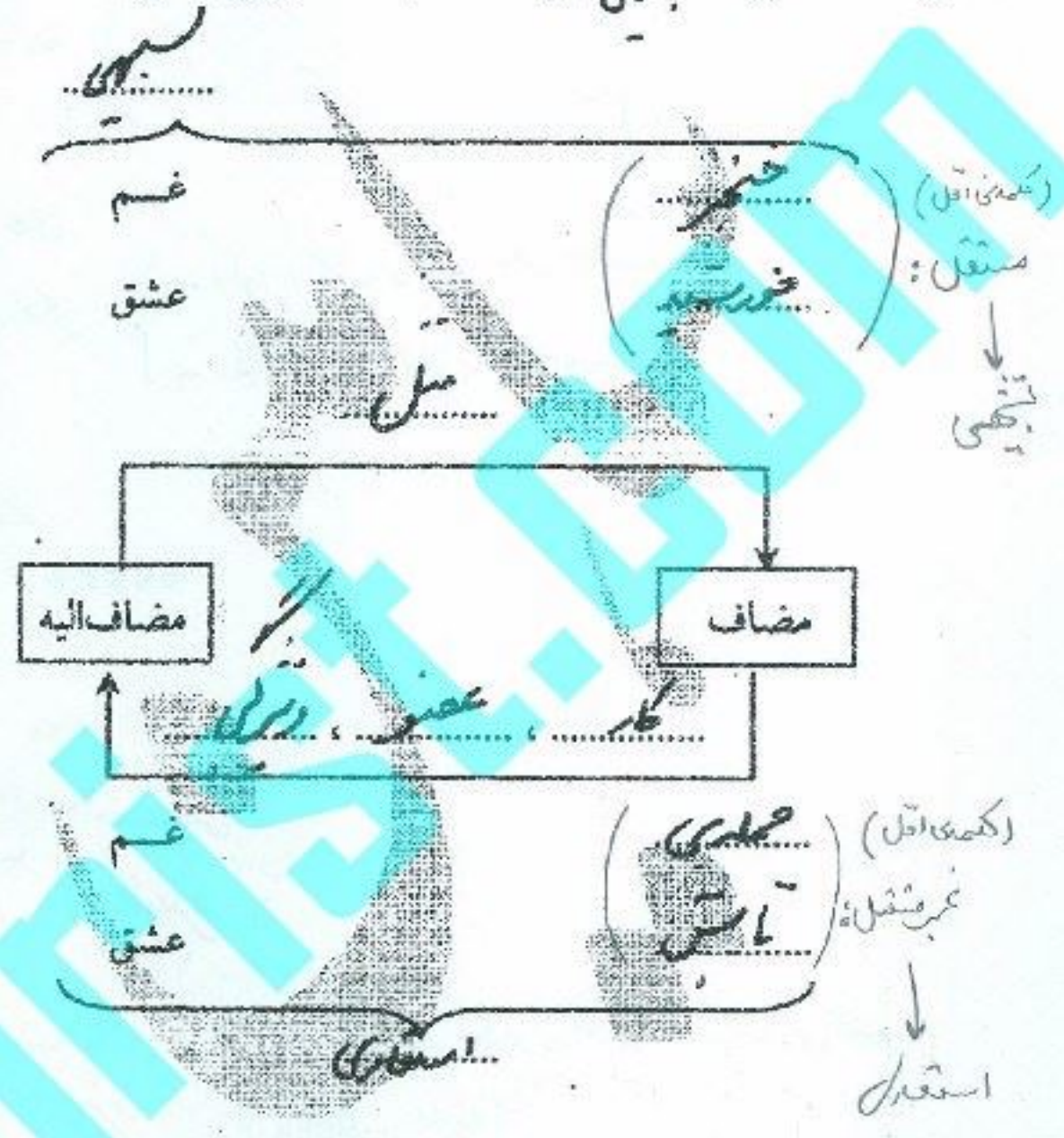
منظور یک انسان باشد، فقط استعاره ← ای گل / ای کوثر

* مخاطب قرار دادن غیر انسان، ۱۰۰٪ استعاره است

منظور غیر انسان باشد، تشخیص هم دارد.

آن به تشخیص آن می شود

* تفاوت اضافی استعاری و استعاری

توجه به اسم ها قابل تجزیه، تفکیک تجزیه ها (اگر داشته باشد)

(۱) جمع (ها، ان، ایست) (۲) ای نفره

(۳) ضمائر متعلق (م، ت و...) (۴) تروترین

* ساختمان واژه

تجزیه‌ی درست به بروز

(۱) اجتماع تک‌واژه‌های آزاد = مربوب : گلاب‌پاش

(۲) تنها آزاد + وند استعاری = مشق : خردمندانه

(۳) مرکب + وند استعاری = مشق بیرب : رنگارنگ

اجزا = ۳ : اسم، صفت، ضمیر، بن

کل = ۲ : اسم، صفت

* انواع «ی»

نگره = ع و س (واژگان ع و س همیشه ع هستند) ← تجزیه

صفت س = مربوط به و مشرب به

مصدری = پوش

شناسه‌ی فعل = تو

لیافت = قابل

← استعاری

توجه: این صفت حالیه می‌سازد و نشانه‌ی جمع نیست، پس استعاری به حساب می‌آید، نه تجزیه

خنده‌کنان: میشتر طعنه‌زنان: میشتر لرزان: شیر

← اشاره: واژه‌ای که «مرکب» باشد با روش بیرب ساخته شده است و واژه‌ی «مشق» با روش استعاری

(۱) استادی، میرزا = ۳ با سینه

(۲) مترادف بازی { گرداند = ساخته نمود = لیر } جزئی با مینور

{ نامید = خوانید = شمرد = دینیسور }

(۳) طرح سوال { فقط لیو / چیو = ۳ با مینور } فقط «از، به، با، در، بر» = ۳ با شم

{ هر دو = ۴ با مینور و شم }

(۴) خودشه و خودش = ۲ جزئی - باید

(۵) دو نقش‌نمایی‌ها { با مینور و مینور } با سند و متمم

فقط در صورت مطرح شدن اسم‌شان در صورت یا گزینه سراغشان می‌رویم.

* ترتیب مراحل بررسی فعل برای یافتن ساختمان آن

(۱۹۳۵)

(۱) محرم یک عمر زندگی

(۲) صعب صعب: پیراهن سحر

(۳) صعب صعب: تاثیر این سخن
تاثیر سخن شکر

(۴) صعب صعب: لحظات زندگی انسان
لحظات زندگی مان

(۵) صعب صعب: قلب محرم لبریز

* وابسته های وابسته

يرجع - اصل : خروج

تعز - تذل : آلاء خدا

احرار : آزادگی

زکوة : علی و فقیرنوازی

امانة - حملها الانسان : عشق ، سنبلین ، فقط اسباب

یترشح - فیه : از توره

بؤثرون - ایشار

امیراً - امیراً : عرش به عرش

اعتبار - عبرت (من م)

الله رمی : علی و طوی

لا تعصوا : نه منین

اکرم - اتق : تقوی

استحیت - حیا (خدا)

***

ما عبدناک : کورتگی در عبادت

ما عرفناک : ناتوانی در شناخت

لعمرك : سولید خداوند بر جان پیامبر

الله و رسول : نام پیامبر پس از نام خدا

کل - يعمل - شاکلته : هر کسی را سیرت